

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 20
Gegužės - May 22, 1987

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Pietų Afrikos parlamento rinkimuose prezidento P. W. Botha vadovaujama Tautinė partija išėjo sustiprėjusi, o kraštutinė dešinioji partija išrinko mažiau atstovų kaip turėjo. Tuo pat ir liberali Progresyvinė partija iš turėtų 26 atstovų išrinko tik 19.

JAV pakeitė savo ankstyvesnį nusistatymą ir pritarė, kad J.T. apsaugoj laikomos karo nusikaltėlių bylos būtų padarytos prieinamos visiem. Tokio pat nusistatymo dabar yra Australija, Olandija ir Jugoslavija, o Kanada, Lenkija ir Čekoslovakija tą klausimą persvarsto. Savaimė suprantama, kad nuomonių pakeitimai atsiranda dėl žydų organizacijų spaudimo.

Sov. S-gos komunistų partijos organas Pravda paskelbė, kad Uralo kalnų srityje, kur gyvena beškirai, aukštų partijos pareigūnų tarpe yra įsigalėjusi politinė priespauda ir savo galios demonstravimas. Trys sąžiningi pareigūnai buvo nuteisti kalėti tik už tai, kad nepaskyrė rajono partijos vado Midkhit Shakirov nurodyto asmens į partijos vadovybę. Duonos pramonės direktorius Ivan Pečnikov buvo apkaltintas kriminaliniais nusikaltimais už tai, kad bendravo su iš partijos pašalintu Safreanovu. Ligoninės vyr. direktorius R. Bogdanov buvo įkalintas už pasiskundimą, kad jis yra verčiamas klastoti pranešimus apie ligoninės statybos projektus. Vėliau teismas juos visus išteisino, bet jį turėtas tarnybines vietas jie nebuvo sugrąžinti.

Izraelio mažasis ministerių kabinetas, kurį sudaro po 5 ministrus iš Darbo p-jos ir Likud blokų, svarstydamas Art. Rytų taikos reikalus, suskilo pusiau, nes užs. reik. ministerio Shimon Peres vadovaujamas Darbo partijos blokas reikalauja tuos reikalus pavesti spręsti tarptautinei konferencijai, o min. pirmininko Itzhak Shamir vadovaujamas Likud blokas tam griežtai priešinas ir siekia, kad Izraelio okupuotos arabų žemės būtų aneksuotos.

Maltoje vykusius parlamento rinkimus nedidele persvara laimėjo opozicinė ir Vakaram palanki Nacionalistų partija, kurios vadu ir busimuoju ministru pirmininku taps Eddie Fenech Adami. Per 7 m. salą valdė Darbo partija, panaikinusi saloj buvusias Vakarų valstybių karines bazes ir artimus santykius palaukusi su neutraliom ir prokomunistinėmis valstybėmis.

Austrijos prezidentas Kurt Waldheim įgaliojo Vienos valstybės prokurorą iškelti bylą Pasaulio žydų kongreso prezidentui Edgar Bronfman už viešai paskelbtus prieš prezidentą šmeižtus.

Sov. S-gos žurnalas Novy Mir paskelbė ekonomistės Larisos Popkovos straipsnį, kuriame ji įrodinėja, kad į sovietų planingą ūkį įvedami kai kurie laisvosios rinkos elementai neturės pasisekimo, ir valstybė turės pasirinkti arba planuojamą arba ūkinės laisvės tvarkomą ūkį. Trečiojo pasaulio valstybių pavyzdžiai rodo, kad planuojamą ūkį pasirinkusios valstybės nuolat badauja, o laisvą ūkį pasirinkusios padarė pažangą.

NEPALAUŽIAMA KUN. J. ZDEBSKIO VEIKLA IŠ Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 70

(Tęsa iš praeito numerio)

Nemažesnė žmonių minia į Rudaminos bažnyčią susirinko kovo 8 d. minint trisdešimtąją kun. J. Zdebskio mirties dieną.

Jautriai į susirinkusius tikinčiuosius kalbėjo Alytaus parapijos vikaras kun. Antanas Gražulis: "Kun. J. Zdebskis — didysis kovotojas už tiesą, meilę... Bet ar jam buvo lengva? Ne. Jis turėjo tokią pačią žmogišką prigimtį, kaip ir mes.

Kartą kun. Juozas kalbėjo: "Tu nežinai, kaip būna sunku... Norėtusi prisitaikyti prie gyvenimo. Aš savyje nešioju didelę nelinkę iš nuovargio šiuo atveju mane paklupdydavo po Kristaus kryžiumi, kad aš, sujungęs savo kančią su Išganytojo kančia, vėl ramus ir tvirtas žengčiau man skirtuoju keliu".

Ir man ne kartą kildavo noras atkeršyti pikta darantiems, tačiau, o Dieve, keliai niekada nelinkę iš nuovargio šiuo atveju mane paklupdydavo po Kristaus kryžiumi, kad aš, sujungęs savo kančią su Išganytojo kančia, vėl ramus ir tvirtas žengčiau man skirtuoju keliu".

Melsdamiesi už kun. Juozą, gilindamiesi į jo gyvenimą, mes kiekvienas išeidami iš bažnyčios, prisilome padaryti konkrečių pasiryžimų. Visi gerai prisimename jo sakytus pamokslus. Šventas pavyzdys ir gyvenimas tepaskatina mus aukotis.

Mes, stovėdami prie kun. Juozo kapo, suvokiame, kad mūsų tautai reikia ne veidmainių balių, bet šventų sūnų ir dukterų, turime pasimokyti iš kun. Juozo — sunkumuose glaustis prie Išganytojo ir prašyti Jo pagalbos.

Mes turime išmokti kaip jis, dienos našta paaukoti Dievui, kaip atgailą už savo ir kitų žmonių nuodėmes. Mes turime išmokti sunkumuose, pavojuose darniai stovėti po Kristaus kryžiumi.

Pamąstykite, įsigilinkite ir eikime aukos ir išsižadėjimų keliu.

Kunigo Juozo Zdebskio žemiškas kelias baigėsi. Avarijoje pralietas kraujas lai bus kaip gaivi rasa dirvonuojančiuose plotuose Lietuvos Bažnyčios ir tikinčiųjų gerovei. "Duok, Dieve, viską, kas sunku, pakelti kaip Tu ant kryžiaus, kaip pelnytą bausmę už Tavo meilės paniekimą, už mūsų ir visų nuodėmes." (kun. J. Zdebskis.)

"Kronikos" originale

Toliau yra spausdinamas gana ilgas eilėraštis, kuriame išaukštintas kun. Juozas Zdebskis, kaip gerasis ganytojas — "Bonus Pastor", kuris visus globojo, už visus aukojosi. Eilėraštis baigiamas maldavimu, kad amžinybės šviesoje jam būtų gera, kad ir iš ten globotų visus.

Kun. J. Zdebskio gyvenimas

Kun. J. Zdebskis gimė 1929 Marijampolės apskrityje, Mindaugo parapijoje. Šeimoje augo trys vaikai. Sesutė mirė priešmokykliniame amžiuje, o užaugo du — sūnus Juozas ir duktė Marija.

Juozas mokėsi Kalvarijos pradžios mokykloje. 1948 m., įsigijęs vidurinį išsilavinimą, įstojo į Kauno kunigų seminariją. Čia praėjo 5 studijų metus. 1952 rugsėjo 21 d. per šv. Mato

šventę, vyskupas Kazimieras Paltarokas J. Zdebskiui suteikė kunigystės šventimus.

Pirmoji jo parapija — Šiluva. Vėliau dirbo Raseiniuose, Kaune Įgulos bažnyčioje (šiuo metu bedievių uždaryta ir paversta paveikslų galerija).

Būdamas Kaune, toliau studijavo akademiniame teologijos kurse. Klebonavo Šiupliuose, vikaravo Šakiuose, klebonavo Kapčiamiestyje, Gudeliuose, kur už vaikų katekizaciją buvo nuteistas vieneriems metams kalėti. Kalėjimas nepalaužė kunigo dvasios, — jis aktyviai darbavosi Bažnyčios naudai.

Matydamas liūdną Lietuvos Katalikų Bažnyčios ateitį dėl didelio stojančių į Kunigų seminariją apribojimo (tuo metu buvo priimami tik 5 kandidatai, nors per metus mirdavo apie 20 kunigų), kartu su kunigu Sigitu Tamkevičiumi parašė pareiškimą, kuriame reikalavo leisti priimti daugiau klierikų į Kauno Kunigų seminariją. Už tą veiklą tarybinė valdžia kun. J. Zdebskiui ir kun. S. Tamkevičiui atėmė registracijos pažymėjimus ir teisę oficialiai eiti kunigo pareigas.

Abu kunigai buvo priversti metus laiko dirbti melioracijos darbininkais. Būdamas neišsunkančios energijos ir aukos, kun. J. Zdebskis laisvu nuo fizinio

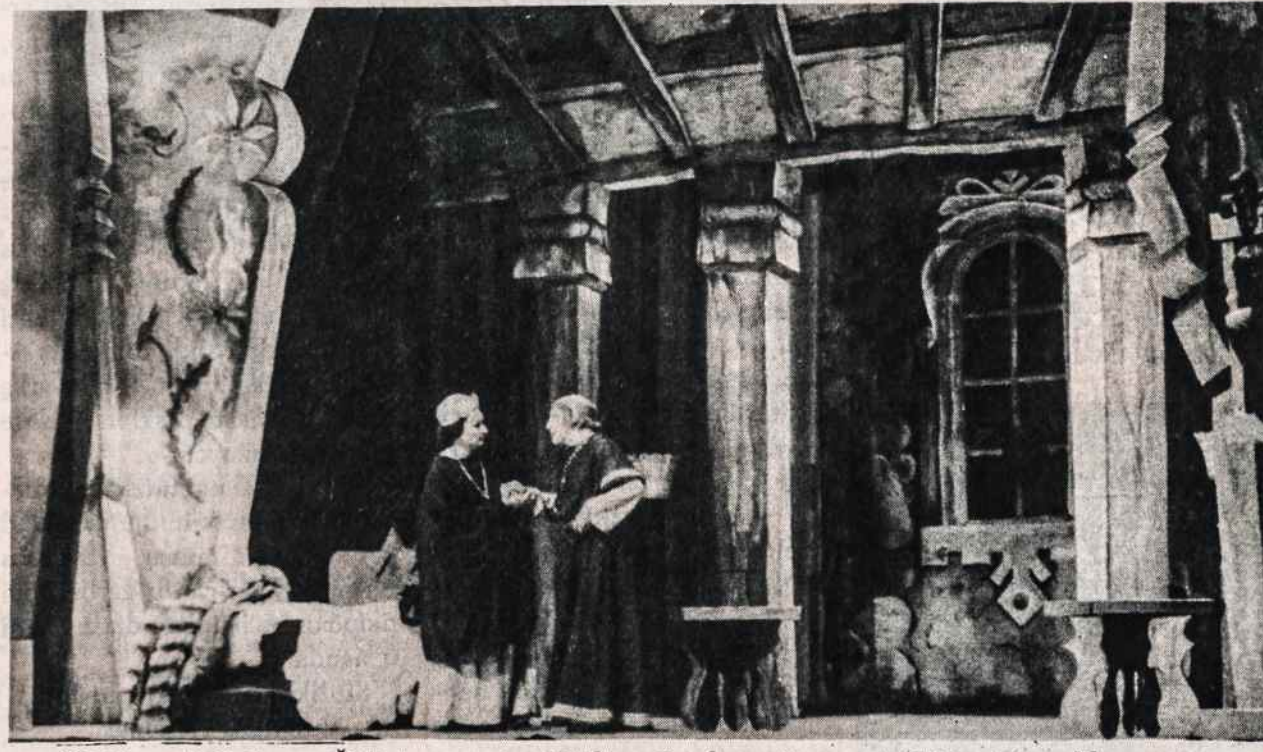
darbo laiku tęsė pradėtą apaštalinio darbą. Šiuo metu jo veikla apėmė beveik visą Lietuvą.

Sovietinė valdžia, matydama, kad bausmė nedavė reikiamų rezultatų, vėl leido kunigauti parapijoje. Dirbdamas Prienuose, jis vienas iš pirmųjų Lietuvoje rinko vaikus ir jaunimą, leido jiems patarnauti šv. Mišioms, vedė privačias jaunimo rekolekcijas, buvo uolus Eucharistinio Jėzaus bičiulių pagalbininkas. Prienuose už vaikų katekizaciją jis suimamas antra kartą ir nuteisiamas vieneriems metams lagerio. Tuo metu už vaikų katekizaciją buvo nuteisti ir kunigai Antanas Šeškevičius ir Prosperas Bubnys.

Grįžęs iš kalėjimo, dirbo Šlavantuose klebonu. Valdžia tikėjosi, kad kunigas, dirbdamas tokioje nuošalioje parapijoje, neturės galimybės platesnei veiklai. Tačiau kun. J. Zdebskis nesusustojo: į aktyvią kovą už katalikų tikėjimo atgaivinimą Lietuvoje ir pagrindinių žmogaus teisių gynimą stengėsi įjungti kuo daugiau kunigų ir pasauliečių. 1978 m. kun. J. Zdebskis aktyviai dalyvavo TTGGK sukūrimo ir tapo Komiteto nariu.

Tuo metu, kai dauguma kunigų sėdėdavo prie studijų, knygų, kai vakarais šeimos ramiai susėdavo prie vakarienės stalo,

(nukelta į 2 psl.)

"Valdovas" Kultūros Židinio scenoje. Vaidina Gerdą — Ramunė Vitkienė ir valdovą Krušną — Vincas Dovydas. Režisūra ir dekoracijos Petro Maželio. Vaidino Los Angeles dramos sambūris. Nuotr. V. Maželio

BUVĘS SOVIETŲ KALINYS JONAS SIMOKAITIS PARYŽIUJE

Užsienio spaudos agentūros pranešė, kad balandžio 26 vakare iš okupuotos Lietuvos per Maskvą Paryžių pasiekė lietuvius, buvęs sovietų kalinys, Jonas Simokaitis. Paryžiuje jį į globą paėmė prancūzų Raudonasis Kryžius.

Jonas Simokaitis 1970 metais, drauge su šeima trokšdamas pasiekti laisvę Vakaruose, buvo bandęs pagrobti vieną vidaus linijų skridusį sovietinį lėktuvą ir jį nuvairuoti į Švediją.

Pagrobimas nepasisekė, Simokaitis buvo suimtas ir tais pačiais 1970 metais nuteistas penkiolikai metų laisvės atėmimo. Pilnai atlikęs jam skirtą bausmę, Simokaitis prieš dvejus metus buvo išlaisvintas ir gavo valdžios leidimą išvykti į Prancūziją.

Jonas Simokaitis lageryje kalėjo kartu su kitais politiniais

belaisviais, jų tarpe kuri laiką su kun. Alf. Svarinsku ir su žymiuoju žydų teisių gynėju Iossif Begun, kuris tik neseniai buvo išlaisvintas.

SEMINARAS ITALIJOJE APIE LIETUVĄ

Conegliano Veneto vietovėje, Venecijos provincijoje, balandžio 25 - 26 buvo surengtas seminaras apie Lietuvą, tema: "Bažnyčia Lietuvoje, suėjus 600 metų nuo Lietuvos krikšto".

Dvi pagrindines paskaitas skaitė Italijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas prel. Vincas Mincevičius ir Popiežiškojo Grigaliaus universiteto Romoje profesorius, bažnytinės istorijos fakulteto dekanas tame pačiame universitete, kun. dr. Paulius Rabikauskas.

Prel. V. Mincevičius kalbėjo

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VĖL RAŠO... Penkti metal gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo

6

Geriau būti atsargesniu, kad nepasitarnauti kagebistams. Visiems aišku, kad tą, ką parašai, reikia nedelsiant sunaikinti. Sudrėkinus ir išmuilinus, popierius ištyžta, raidės išblunka. Jei yra kanalizacija — nuleisti žemyn.

Eidama pas tuos pažįstamus stengdavaisi savo išorę pakeisti. Tik visada kokia ten nueidavau, tokia pat ir išeidavau. O tą kartą jau rengdamasi išeiti spontaniškai užsidėjau su savimi atsineštą peruką, labai mano išvaizdą pakeičiantį, apsigaubiau skara ir t.t. Pas juos atėjau su berete.

Buvo vėlus vakaras. Žmonės nebevaikščiojo. Nusileidau keltuvu žemyn. Koridoriuje prieblanda. Išėjus iš keltuvo reikėjo dar laiptais nultipti iki išeinančių į gatvę durų. Apačioje tų laiptų, šalia durų, pamačiau du į kriminalistus panašius vyrus, kurių vienas į laiptus galando ilgą peilį, ir abu iš padilbų stebėjo mane. Negi bėgsi?

Net nestabtelėjusi ramiaiėjau tiesiai į juos, tarsi visai jų nematydamas, visai nekreipdama į juos dėmesio. Priėjau prie durų. Jie liko čia pat už mano nugaros, kiek šone, o man, lyg tyčia, durys neatsidaro... Širdy ramybė, kurią tokiu momentu tik gerasis Dievas gali duoti. Šmėkštelėjo mintis: "Jei smogs peiliu, aš, ačiū Dievui, savo darbą padariau."

Nors ir kiek sugaišus duris atidariau ir neatsigrįždama į juos, išėjau. Tik išėjus supratau, kad tie vyrai tikriausiai liko laukti išeinančios su berete, tokios, kokia aš į tą butą nuėjau... KGB dažnai samdo žudikus, kad sužalotų ar nužudytų jų perse-

kiojamuosius. bet Dievo planai, ne žmonių mintys!

Kitą kartą su pagrindine spauda vykau pas kitus pažįstamus. Jie buvo KGB sekami, bet mažiau nei minėtieji. Atvažiavus į miestą, kuriame pažįstami gyveno, staiga kilo mintis, kad jei bus man reikiamas transportas vyksti pas kitus žmones, man atėjus tuoj pat atvažiavo ir aš nuvykau ten, kur neplanavau.

Vėliau sužinojau, kad kaip tik tuo metu tame bute manęs ieškojo milicija, po to tuos pažįstamus tardė, klausinėjo ką žino apie mane ir t.t. Ir vėl Gerasis Dievas man padėjo, atsiųsdamas mintį važiuoti kitur... Jam iš širdies gilumos už viską esu dėkinga.

Ne kartą, Dievui padedant, iš pat milicininkų panosės pavyko pabėgti. Kartą einant pas KGB persekiojamus pažįstamus, jų kaimynai — KGB informatoriai išėję į koridorių mane įtarė, nes tuoj iškvietė miliciją. Į tą kiemą jie atvažiavo su mašina, bet man pavyko persirengus nuo jų pabėgti.

Kitą kartą kilo mintis iš buto tuoj išeiti. Vos išėjau, atėjo milicija tikrinti buto gyventojų pasų, ko dešimtmečiai nebuvo darę... Kitą kartą einant pas kitus, kur pernaktodavau, pamačiau gatvelėje stovinčius du milicininkus.

Ne kartą sutikdavau ir matydavau stovinčius ar sėdinčius milicininkus — nieko, o šį kartą aiškiai supratau, kad jie manęs laukia. Į butą nėjau, o nuošaliai atsisojus sekiau juos. Po valandėlės paaiškėjo, kad tikrai čia manęs laukė.

Smulkmenų nenoriu rašyti, kad neišduočiau kagebistams tų žmonių. Šeimnininkus klausinėjo apie mane, tik aš tuo metu jau buvau toli nuo tos vietos. Gerasis Dievas reikiamu momentu visada man aiškiai padėdavo.

Vargšai mano broliai kagebistai ir milicininkai, kiek vargo su manimi turi, pasimelskime, kad jie beieškodami manęs surastų ir pamiltų mūsų gerąjį Dangiskąjį Tėvą. Dėkoju visiems už maldas.

Nepaprasta ir prisiminimų "Kaip patekau į KGB objektyvą" istorija. Daug kas ragino rašyti prisiminimus, o aš vis neprisiuošdavau, abejoju ar to reikia. Norėjau vieno, kad rusų stačiatikių auka Mordovijos konclageryje neliktų nežinioje. Dienos bėgo.

Daug romantikos pogrindžio gyvenime! Kiek gerų žmonių per tuos metus sutikta. Teatlygina visiems amžinoji Meilė. Artėjo brolio teismas. Širdis, tikra to žodžio prasme, kraujavo. Ką reiškia asmeniškai sunkumai prieš artimųjų kančią? Ir tai Dievo valia. Fiat! — Tebūnie kaip Tu, Dieve, nori. Bet kartu privaliau daryti viską, kad padėčiau nekaltai persekiojamiems.

Taigi atvažiavau į Maskvą broliui advokato ieškoti. Deja ir čia visi KGB įbauginai. Žino, kad kur KGB nagus prikiša, nors byla iš pirmo išlaužta, niekuo nepadėsi. Advokato neradau.

Prisiminiau, kad Maskvoje palaidotas vokiečių katalikas, akių gydytojas Fridrichas Juozapas Haas, kuris 51 metus tarnavo patiemis nelaimingiausiems, jiems atidavęs visą savo karštos širdies nepadalintą meilę. Apie jį man į Sibirą rašė amžinos atminties rusų dvasiškiis Sergei Želudkov. Nuvažiavau į buvusias vokiečių kapines prie F. J. Haaso kapo pasimelsti. Nežinūrint, kad jis į amžinybę iškeliavo 1853 metais, ant jo kapo žydėjo gėlės. Meilė nemiršta. Prie jo kapo sustodavo pasimelsti dažnas praeinantis.

(Bus daugiau)

Savaitės įvykiai

Nikaragvoj veikiančių partizanų vadai užbaigė tarpusavius nesutarimus ir susitarė sudaryti naują partizanų organizaciją su politine programa.

Lenkijos keleivinis lėktuvas su 183 keleiviais, skridamas iš Varšuvos į New Yorką, prie Varšuvos nukrito ir užsidegė. Visi keleiviai žuvo. Už kelių dienų ir kitas keleivinis lėktuvas su 110 keleivių vos pakilęs turėjo grįžti į aerodromą ir katastrofos išvengė.

Vakarų valstybės, siekdamos sumažinti trečiojo pasaulio valstybių piliečių plūdimą į jų kraštus, įsivedė eilę įvažiavimo suvaržymų.

Per 1986 m. kriminaliniai nusikaltimai JAV padidėjo 6 proc.

Apie 1500 m. Izraelio gyvenojų, žygiuodami su deglais Jeruzalės gatvėmis, skandavo "Taika dabar".

Britanijos min. pirmininkė Margaret Thatcher, pasinaudodama jai palankiais žmonių apkalusinėjimo duomenimis, paprašė karalienę Elizabeth II paleisti parlamentą ir paskelbti naujus rinkimus birželio 11. Karalienė tam pritarė.

Izraelis yra susitaręs su Jordanu dėl pagrindinių tarptaut. konferencijos Art. Rytų taikai pasiekti procedūrinių nuostatų: pati konferencija turėtų tik formalias pareigas, o tikrosios derybos vyktų tarp Jordano ir Izraelio.

Filipinų parlamento rinkimuose dalyvavo dideli skaičiai balsuotojų, kurių dauguma balsavo už vyriausybės politiką remiančius kandidatus.

Indijos vyriausybė perėmė tiesioginį Punjab valstijos valdymą į savo rankas ir pasiuntė ten 4500 policininkų tvarkai saugoti.

JAV karo aviacija, netekusi kelių žvalgybos satelitų, žvalgy-mo reikalui naudoja SR-71 lėktuvus, kurie beveik nematomi gali skristi iki 2600 mylių per val. greičiu ir pakilti iki 100,000 pėdų. Tai yra greičiausias pasaulio lėktuvas, galintis žvalgyti iš didžiausių už kitus lėktuvus nuotolių. JAV jū turi tarp 15 ir 19. Juo skrenda du žmonės: lakūnas ir žvalgybos sistemos karininkas. Jis gali iš 15 mylių aukščio išžvalgyti 100,000 kv. km plotą per 1 val.

Egipto prezidentas Hosni Mubarak ir Jordano karalius Hussein susitiko Kaire savom pozicijom galimaj vykti tarptaut. konferencijoj Art. Rytų taikos reikalais suderinti.

Gvatemalos prezidentas Vini-cio Cerezo lankėsi JAV, siekdamas gauti ūkinės ir karinės paramos.

Argentinos prezidento nusi-statymas teisti žmogaus teises pažeidusius karininkus kariuo-menėj sukėlė įtampą, kuri ir po trijų mėginimų sukilti, nėra atslūgusi, ir prezidentas vis dar tebeieško legalių būdų iš susidariusios painingos išsivaduoti.

Kauno teatro sodelis. Kryželių pažymėta vieta, kur susidegino Romas Kalanta prieš 15 metų.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Juozas Petkevičius, KGB vėrininkas Lietuvoje, atleistas iš pareigų. atleidimo priežastis nežinoma. Į jo vietą paskirtas Edmundas Eismantas.

Kauno dramos teatre pastatyta bulgarų dramaturgo J. Radič-kovo pjesė "Lozorius giedojimai". Veikalą režisavo J. Vaitkus, Dekoracijos — J. Arčikau-sko, muzika — V. Bertulio. Vaidino V. Grigolis. Iš bulgarų kalbos vertė B. Želvytė.

— Panevėžio dramos teatre A. Pociūnas surežisavo S. Zlotni-kovo pjesę "Ketvirtą parą jam dingus". Scenografija — A. Bekerytės, muzika — V. Bertulio. Spektaklyje vaidina V. Evsejevas, H. Hokušaitė, R. Jansonas, A. Paulavičius, G. Urbona-vičiūtė, I. Vasiulytė, R. Zdana-vičiūtė ir kiti.

— Lietuvos Mokslų Akademi-jos lietuvių kalbos ir literatūros instituto kalbininkai paruošė ir rusų kalba leidykla "Mokslas" iš-leido "Lietuvių kalbos gramatika". Šis didelio darbo pareikla-lavęs mokslinis leidinys, kalbi-ninkams mokantiems rusų kalbą įgalins arčiau pažinti mūsų kal-bos struktūrą.

— Kauno miesto kultūros dar-

buotojų profsąjungų mišriam chorui "Leliukai" suteikta Lietu-vos nusipelnusio kolektyvo garbės vardas už nuopelnus meno savišaukimo puoselėjimui.

— Pabaltijo septintoji plakato trianale vykusio Rygoje, susuma-vus trejų metų rezultatus, pas-kelbė laimėtojus. Lietuvai at-stovavęs dailininkas Izaokas Zi-bucas buvo pripažintas savo dar-bu laimėtoju.

— Vilniuje, "Vagos" leidykla išleido kompozitoriaus, laudies artisto Eduardo Balsio paruoštus jo kompozicinius kūrinius miš-riam, vyrų ir moterų bei vaikų chorams. Leidinys pavadintas "Tėvynė — motina mano".

— Lietuvos valstybiniam operos ir baleto teatre Vilniuje, buvo pastatyta L. Heroldo bale-tas "Tuščias atsargumas". Spektaklio choreografe buvo J. Vино-gradova. Pagrindinius vaidme-nis šoko L. Bartusevičiūtė ir S. Masionova, A. Molodovas, A. Semionovas, V. Chlebinskas, V. Kudžma, R. Maskaliūnas, G. Skorobogatovas ir J. Smorygi-nas. Spektaklio scenografiją ir kostiumų eskizus darė Lenin grado dailininkai S. Pastuchas ir G. Solovjova.

S.L.K.

ELTA PRANEŠA

Š. m. kovo 28 d. Vyskupas Ju-lionas Steponavičius pasiuntė Vyskupui Poviloniui tokį laišką:

Jūsų Ekscelencija,

Lietuvos Bažnyčios vyskupai ir valdytojai atsiuntė man jų pa-rašytą š. m. kovo 11 d. raštą, ku-riame kreipiasi į mane su pasiūlymu vadovauti Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus iš-kilmingoms pamaldoms, kurios vyks Vilniuje, Šventųjų Apaštalų Petro ir Povilo bažnyčioje, ir pa-sakyti pagrindinį pamokslą. Tas ekscelencijų ir prakilnybių raš-tas duoda man galimybę pasisa-kyti dėl jubiliejaus iškilnių.

Didžiosios jubiliejaus pamal-dos turi būti Lietuvos vyskupų konferencijos ir Lietuvos krikšto jubiliejaus komisijos trijų metų

pasirengiamojo darbo vaisius. Manau, kad tiek vyskupų konfe-rencija, tiek krikšto jubiliejaus komisija savo posėdžiuose ap-svarstė ir priėmė konkrečius nu-tarimus kaip turi būti švenčia-mas Lietuvos Krikšto 600-ties metų jubiliejus.

Nedalyvaujamas nei vie-name vyskupų konferencijos posėdyje, nes į jos posėdžius nesu kviečiamas, nieko nežinau kokie buvo padaryti nutarimai ir duoti nurodymai kurių tenka lai-kytis, kad jubiliejaus iškilmės būtų didingos ir įspūdingos. Todėl nedrįstu vadovauti jubi-lejinėms iškilmėms būkštada-mas nukrypti nuo vyskupų kon-ferencijos priimtų nutarimų ju-biliejinių iškilnių klausimu. Be to, gyvendamas Žagarėje, toli nuo Vilniaus, neturiu galimybės pasitarti su Šv. Apašt. Petro ir Povilo bažnyčios klebonu ir kri-kšto jubiliejaus komisijos nariais dėl jubiliejinių iškilnių tvarkos ir eigos.

Pagaliau, iš atsiųsto man rašto atrodo, kad numatomos viene-rios bendros pamaldos lietu-viams ir lenkams. Tokios ben-dros jubiliejinės pamaldos būtų be dvasinio nuostolio tikintie-

siams, jei jos vyktų ne bažnyčioje, o po atviru dangumi, didelėje aikštėje, miesto stadione. Kai nėra galimybės atlikti jubiliej-nes pamaldas po atviru dangumi kuriame nors stadione, reikėtų taip susitvarkyti, kad tikintieji galėtų gausiau dalyvauti jubi-lejinėse pamaldose.

Todėl Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejinės pamaldos birželio 28 d. turėtų vykti tuo pačiu laiku, pav. 12 val. keliose Vilniaus miesto bažnyčiose, būtent Šv. Teresės-Aušros Var-tų, Šv. Apašt. Petro ir Povilo, Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčiose — lietu-viams; o Dominikonų ir Šv. Ra-polo — lenkams. Kiekvienoje bažnyčioje jubiliejinėms pamal-dos vadovautų vyskupas, kuris pasakytų pagrindinį pamokslą arba paprašytų jį pasakyti kurį nors kunigą. Apie jubiliejaus iš-kilnių laiką, vietą ir tvarką reikėtų iš anksto paskleisti visose Lietuvos bažnyčiose.

Tegul praeina didžios jubi-le-jinės iškilmės Vilniuje taip, kad jos būtų mūsų Šventos Bažnyčios gerovei ir garbei, bei tikinčiosios liaudies džiaugsmui ir naudai.

Su tikra pagarba ir meile,
Vyskupas Julijonas
Steponavičius

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

kun. J. Zdebskis nenuilstamai keliaudavo jam vienam težino-mais keliais. atrodė, kad jis ne-nuilstantis ir nenurimstantis. Jei nesuspedavo dienos metu aplan-kyti ligonio su šv. Sakramentais, eidavo naktį; jei dėl blogų kelių negalėdavo pravažiuoti, eidavo pėsčias... Dažnai kun. J. Zdeb-skis važiuodavo šimtus ir tūkstančius kilometrų, kad galėtų aplankyti ir aprūpinti sakramen-tais sovietinėje armijoje tarnau-jančius jaunuolius ar kur nuoša-liame kaime ligos patalė kenčia-nčius, neretai savųjų apleistus senelius.

Kaip kunigas jis pasiekdavo Rusijos gilumoje esančius trem-tinius, tikėjimo šviesą veždavo Tadžikijos, Armenijos, Pavolgio ir kitiems tikintiesiems, kurie dėl sovietinės valdžios priespau-dos yra likę be bažnyčių, be ku-nigų. Beveik per visus sąžinės kalinių teismus jį galima buvo matyti prie teismo salės.

Negalėdama teismai,

perspėjimais ir bauginimais pa-laužti kunigo dvasios, sovietinė valdžia prieš kun. J. Zdebskį ėmėsi teroro priemonių: neiš-kiom aplinkybėm ir priemonėm jis buvo apdegintas (kai kuriose kuno vietose buvo nustatytas trečio laipsnio nudegimas), ta-riamai už automobilio vairavimą išgėrus (kun. J. Zdebskis buvo visiškai abstinentas) atimamos vairuotojo teisės, keletą kartų buvo sudarytos dirbtinės ava-rinės situacijos, sekė eilė kratų ir tardymų.

Šlavantų parapijoje kun. J. Zdebskis išdirbo 11 metų. Pas-kutiniu metu buvo paskirtas Rudaminos parapijos klebonu, kur dirbo iki tragiškos mirties. Šiais metais kun. J. Zdebskis būtų šventęs 35 metų kunigystės jubiliejų, tačiau gerasis Dievas žino, ko mum labiau reikia.

Kun. J. Zdebskio mirtis giliai sukrėtė visą tikinčią Lietuvą. Kiekvieno kunigo netekimas Lietuvai yra žaizda, bet kun. J. Zdebskio netekimas yra ypatingai skaudus atvejis.

— Lietuvos akademinio dra-mos teatro mažojoje scenoje pa-statyta dramaturgės-debiutantės Jurgos Ivanauskaitės veikalas "Nežaiskite su mėnuliu". Režisavo Gytis Padegimas. Vaidino R. Jakučionytė, J. Brogaitė, D. Tautavičiūtė, R. Abuke-vičius, A. Arkauskas, R. Bagdze-vičius ir kiti.

— Kauno dramos teatre pasta-tyta amerikiečio S. Shepard pjesė "Pakastas vaikas". Režisa-vo Vytautas Balsys.

— Vilniaus senamiesčio re-konstrukcijos paruošti projektai Sovietų Sąjungos liaudies ūkio pasiekimų parodoje buvo vy-riausiojo parodos komiteto apdo-vanoti pirmojo laipsnio diplomu. Projektus paruošė Lietuvos ko-munalinio ūkio projektavimo in-stitutas, kur dirba specialistai. Jie remdamiesi archeologiniais, architektūriniais tyrinėjimais savo projektuose numatė, kaip išsaugoti istoriškai susiklosčiusį miesto centrą.

— Vilniuje vyko tarptautinė filatelijos paroda "TSRS — Suo-mija". Aštuoniolika savo geriau-sių kolekcijų atsiuntė Suomijos filatelistai, o trisdešimt aštuoni filatelistai iš Vilniaus, Kauno, Rygos, Talino, Odesos, Leni-ngrado, Maskvos ir kitų miestų at-stovavo Sovietų Sąjungai.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir anglškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimo direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Pa-ruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdrau-dimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestu-vėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pletūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKin-non Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambin-kite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tiečiamaisiais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Mellus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsimi-nimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJO-
SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALĖ

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas

VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus priva-
žiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 centsPOSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Žinomieji ir nežinomieji

Yra žinomų ir nežinomų veikėjų, darbuotojų, darbininkų, kuriais remiasi išeivijos gyvastingumas.

Šį kartą apie nežinomus darbininkus, kurie atlieka darbus, bet jų fotografijų nei laikraščiuose nematysi, nei pirmose eilėse ar prie garbės stulų nepastebėsi. Jie nesiskardena LB suvažiavimuose ir nesigiria "milžiniško krūvio" atliktais darbais ir spaudoje neduoda su savimi pasikalbėjimų.

Ir tokių nežinomųjų darbuotojų yra kiekvienoje lietuviškoj kolonijoje. Ir dažnai ant jų "nežinomųjų darbininkų" pastangomis atliktų darbų, kiti — jau žinomieji — statosi pjedestalus, ant jų lipa ir laukia sau lentgalio "už nuopelnus".

Jau daugiau nei 15 metų, kai Kultūros Židinys vyksta meno parodos Vasario 16-osios minėjimo progomis. Bet juk tie dailininkų paveiksai patys ant sienų nesukabina — juos reikia sukabinti ir, ant kopečių laipiojant, kiekvieną vietoje pritvirtinti. O kas tai atlieka? Du — trys pasišventėliai "meno kankiniai", priprašyti rengėjų. Ir paveiksai nepasikabina per tris — keturias valandas — tų valandų reikia daugiau. Jas aukoja pensininkas ar po darbo atėjęs paprašytas "nežinomas darbininkas".

Židinys pats per save neišsilaiko. Jam reikia ne tik priežiūros, bet ir pinigų, kad apmokėjus šviesos, šilumos, patalynės ir kitas išlaidas, kad tame Židinyje būtų jauku, švaru, šviesu...

Iš parengimų tos patalpos neišsilaikytų — per menkos pajamos.

Kas gi tą Židinį "kursto", kad išsilaikytų, kad galėtume jame rinktis minėjimams, koncertams ir net retiems vaidinimams?

Kur galėtų "Tryptinio" tauti-

nių šokių jaunimėlis trepsėti — repetuoti? Kur posėdžiautų "valdžia", kur "Perkūno" choras dainuotų, kur jaunimas sportu užsiimtų?

Ir dar daug klausimų prasidėtų su "kur", jei ne Židinys.

Dar vienas svarbus klausimas kaip Židinys išsilaikytų, jei ne ketvirtadienių ir penktadienių binginininkai, aukojantieji savo laiką ir darbą tam Židinio "išsilaikymui"?

O ar tie 15 ar net daugiau metų "nežinomieji dirbantieji" jau liko "profesionalais" Židinio išlaikytojais? Ir už savitinių darbų du kartį metus būtų pakviesti vakarienei, kad išklaustų pajamų apyskaitos, kiek jie Židiniui padarė ir "už nuopelnus" būtų apdovanoti buteliu vyno ar kitokiom "premijom"?

Ar visuomenė ir "valdžia" nepagalvoja, kad tokie "nepakeičiamieji" turi susilaukti pakaitalo ir pagalbos iš tų, kurie naudojami jų paslaugomis, kad galėtų pirmose eilėse pasėdėti?

Yra jau ponų ir ponių, kurie vakarais ar dienomis, neturėdami ką su savim veikti, prasėdi prie Dynasty ar kitokios "mulinės programos". Jie galėtų ir turėtų pajusti pareigą, kad reikia pakeisti tuos "nepakeičiamus binginininkus" ir prisidėti prie Židinio ne tik ten atėinant, bet ir tą Židinio išlaikymo našta padėti pakelti.

Jeigu kam ateitų galvon, kad "manęs nekviečia" — tai juk galima pasisūlyti — juk visų mūsų lietuviškieji darbai savanoriški ir tik jų pagalba toji lietuviybė išeivijoj dar laikos.

Na — jeigu taip tiems nežinomiems darbininkams, kurių dėka verda Židinio gyvavimas ir vyksta renginiai, būtų surengtas

Ryšium su Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimu išeivijoje pradėta akcija prašyti Popiežių, kad Vilniaus arkivyskupiją priskirtų prie Lietuvos bažnytinės provincijos.

Vyriausioji Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdyba, apsvačiusi šį klausimą, pareiškia:

1) Vilniaus arkivyskupijos dalis, kuri yra Kremliaus prie Lietuvos priskirtoje teritorijoje, faktiškai yra atskirta nuo Lenkijos bažnytinės provincijos. Jos apaštalinio administratoriumi popiežius yra paskyręs vysk. J. Steponavičių, kuris, deja, yra sovietų valdžios ištremtas, tačiau jo pareigas eina kun. V. Gutauskas. Vilniaus apaštalinis administratorius yra pilnateisis Lietuvos vyskupų konferencijos narys, ir neturi jokių ryšių su Lenkijos bažnytine provincija.

2) Prieš II pasaulinį karą buvusi Vilniaus arkivyskupija yra faktiškai padalinta į tris dalis dėl sutarimų Jaltaje ir Lenkijos Sovietų Sąjungos sienų sutarties 1945 m. Pietinė jos dalis tebėra Lenkijos bažnytinės provincijos dalis su centru Baltstogėje, kurią valdo atskiras apaštalinis administratorius, o šiaurinė dalis, kuri Kremliaus yra priskirta prie Gudijos, neturi jokio apaštalinio administratoriaus.

pagėrimas ir patarnautų jiems jau žinomieji veikėjai, o jų poniautės virtuvėje patryptų ir prie valgių stalų patarnautų — tai tikriausiai puikybės karūnos ir išdidumo aureolės nenukentėtų.

Kalbasi du filosofai prof. dr. Antanas Maceina kairėje ir prof. dr. Juozas Girnius. Tai buvo 1948 metais lietuvių stovykloje Schwaebische Gmuende Vokietijoje. Prof. A. Maceinos minėjimas — simpoziumas bus birželio 7 Kultūros Židinyje. Apie velionio asmenį ir filosofiją kalbės dr. Juozas Girnius. Simpoziumą rengia Liet. Fronto Bičiuliai. Nuotr. V. Maželis

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS KLAUSIMU

3) Iš autoritetinių šaltinių patirta, kad Vatikanas nesiima pertvarkyti šią padėtį dėl šių priežasčių:

a) Vatikanas sutvarko bažnytinės provincijos reikalus, kai valstybės sienos yra nustatytos tarptautinėmis sutartimis. Tačiau dabartinės Rytinės Lietuvos sienos yra Maskvos vienašališkai nustatytos.

b) Vatikanas nepripažįsta pavartinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tai jis parodo pripažindamas Lietuvos pasiuntinybę prie Švento Sosto.

c) Vatikanas esąs nuomonės, kad oficialus Vilniaus arkivyskupijos klausimo išsprendimas reikštų Lietuvos aneksijos prie Sovietų Sąjungos pripažinimą.

Yra aišku, kad Lietuvai esant okupuotai ir neturint savo vyriausybės, Vatikanas tuo reikalu turėtų tartis su Maskva ir tuo būdu pripažinti jos suverenumą Lietuvoje bei Lietuvos aneksiją.

Mes griežtai pareiškiamo, kad tikėtai laisva Lietuva, o ne jos okupantas, gali spręsti ją liečiančius klausimus.

4) Maskva aiškiai siekia Vilniaus arkivyskupijos klausimo formalus išsprendimo savo naudai. Tai patvirtina Vatikano pareiškimai, ir tai rodo faktas, kad Maskva tam tikslui panaudoja kai kuriuos okupuotos Lietuvos Katalikų Bažnyčios vadovus, kurie, neabejotinai Maskvos spaudžiami, pritaria šiam Mask-

vos siekiui ir viešai spaudoje pasisako už Lietuvos pasiuntinybės prie Švento Sosto panaikinimą, tuo būdu ir už Lietuvos sovietinės aneksijos įteisinimą.

Mes griežtai smerkiame tokias Maskvos pastangas ir okupuotos Lietuvos Katalikų Bažnyčios vadovų prievartavimą savo imperialistiniams tikslams pasiekti.

5. Kovojančios už savo laisvę

Lietuvių Tautos vardu mes dėkojame Šventajam Sostui už nusistatymą nepripažinti Lietuvos aneksijos prie Sovietų Sąjungos ir už atsisakymą daryti bet ką, kas įtvirtintų šią nelegalią aneksiją.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

JUBILIEJINĖS IŠKILMĖS LIETUVOJE

LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJINIŲ METŲ MINĖJIMO PROGRAMA LIETUVOS VYSKUPIJOSE IR MARIJOS ŠVENTOVĖSE

Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas arkivyskupas Liudas Povilonis skelbia Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus minėjimų programą Lietuvos vyskupijose ir didesnėse Marijos šventovėse.

Jubiliejaus centrinis minėjimas įvyks Vilniuje, Šventųjų Apaštalų Petro ir Povilo bažnyčioje, 1987 metų birželio 28 dieną. Numatoma tokia programa:

Nuo 10 val. — Mišios (vienos po kitų) ir giesmių giedojimas bažnyčioje ir šventoriuje.

11:30 val. iškilminga suma tuo pačiu metu, kada prasidės Šventojo Tėvo vadovaujamos jubiliejaus iškilmės Romoje. Šv. Petro bazilikoje. Prieš sumą vyskupai atliks ingresą per šventorių į bažnyčią, laimindami maldininkus.

Kadangi yra respublikoje katalikų, kurie meldžiasi lenkiškai, 14 val. bus pamaldos lenkiškai besimeldžiantiems tikintiesiems, taip pat vadovaujamos vyskupų.

Kartu su Krikšto jubiliejaus minėjimu birželio 28 d. Romoje bus beatifikuotas (paskelbtas palaimintuoju) Garbingasis Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis-Matulevičius.

Lietuvoje beatifikacijos minėjimas įvyks liepos 12 d., 13 val., Kapsuko bažnyčioje, kur ilisiti švento ganytojo vienuolio palaikai.

Numatoma, kad į Krikšto jubiliejaus ir beatifikacijos iškilmės Romoje galės nuvykti ir Lietu-

vos dvasininkų delegacija. Vyskupijų centruose ir šventovėse Lietuvos Krikšto jubiliejaus minėjimai įvyks:

Kauno arkikatedroje — gegužės 24 d., Telsių katedroje — birželio 7 d., Varduvoje (Žemaičių Kalvarijoje) — liepos 8 d., Panevėžio katedroje — rugpjūčio 1 d., Krekenavoje — rugpjūčio 15 d., Pivašiūnuose — rugpjūčio 16 d., Kaišiadorių katedroje — rugpjūčio 20 d., Šiluvoje — rugsėjo 13 d., Vilniaus Aušros Vartuose — lapkričio 22 d.

Taip pat įvyks minėjimas kiekvienoje parapijoje jos klebono parinktu laiku. Jubiliejaus minytys lydės mus per ištisus metus. Jubiliejaus šventimo užbaiga visose bažnyčiose bus 1988 m. balandžio 10 d., per Atvėlykį.

Lietuvos ir išeivijos dvasininkai ir tikintieji kviečiami šiuos Dievo palaimos kupinus įvykius sutikti su tikru dvasiniu atsinaujinimu.

— "Krikščionybė Lietuvoje", nuo priešmindauginių iki šių laikų, kolektyvinis lietuvių autorių veikalas, redaguotas prof. dr. V. Vardžio, išleista iš spaudos. Bus apie 670 psl., iliustruotas, su kie-tais viršelais. Dabar užsisakan-tiems 20 dol. (JAV) su persiunti-mu. Iš spaudos išėjus — 25 dol., plus persiuntimo išlaidos. Užsa-kymus siųsti: Br. Polikaitis, 7218 S. Fairfield, Chicago, Ill. 60629.

— Miami, Fla., apylinkės lietuviams Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį 2 val. popiet yra aukojamos mišios ir sakomas lietuviškas pamokslas. Pamaldas laiko kun. dr. Vincas Andriuska, Bažnyčia yra 900 S. W. 26 Road.

STASYS KRIKŠČIONYBĖS
YLA ĮVEDIMAS 28
LIETUVOJE

Jie iškovojo 1492 m. iš d. L. kunigaikščio Aleksandro, o 1529 m. ir iš Zigmanto II, kad privilegija, suteikta 1447 m. Kazimiero, draudusi svetimiesiems užimti katedrų ir kolegiatų bažnyčiose vietas, būtų praplėsta ir parapijų bažnyčioms, t. y. kad svetimašaliai ir šių pastarųjų negalėtų užimti bent tuo atveju, jeigu tam reikalui netruksta Lietuvos piliečių.

Vėliau — Liublino unijos metu (1569 m.) lenkams siekiant panaikinti visas lietuvių išgautas privilegijas ir nuostatus, nukreiptus prieš lenkus Lietuvoje, taigi ir iš Lenkijos atvykusius dvasininkus, lietuviai vėl visu griežtumu tam pasipriešino. Jie juto, kad Liublino unijos priimtoji bendroji karūnos ir kunigaikštijos piliečių teisė dvasininkų vietoms abiejose valstybėse užimti buvo pradžia abiejų tautų susilieimo į vieną ir dėl to 1588 m. išleistajame trečiajame Lietuvos Statute (3 sk. 12 str.) tą teisę atmetė pabrėždami: „Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos valstybėje ir visose priklausantiose jai žemėse neleisime kitašaliams užsieniečiams nė tos valstybės kaimynams jokių dvasininkų

ir pasaulinių vietų... Šitas nusistatymas ir buvo griežtai vykdomas. Kai 1591 m. Vilniaus vyskupas Jurgis Radvila buvo perkeltas į Krokuvos vyskupo katedrą, o į jo vietą buvo norėta įsodinti Lucko vyskupą Bernardą Maciejevskį, lenką, tai visi lietuviai didžiausiu vieningumu tam griežtai pasipriešino, nors dėl to teko kovoti net keliolika metų su pačiu karaliumi Zigmantu III ir Romos kūrja.

Šita kova iškėlė aiškų faktą, kad Vilniaus kapitula, stojusi ryžtingai į kovą su lenko vyskupo skyrimu į Vilnių, neskyrė savo reikalo nuo visos didžiosios Lietuvos kunigaikštijos reikalo. Sužinojusi, kad Zigmantas nominavo Lucko vyskupą Vilniaus katedrai, ji nutarė nepripažinti šios nominacijos ir pasiuntė pas karalių (1597 m.) pasiuntinį pareikšti, kad ji nesutinkanti pripažinti Maciejevskio savo vyskupu, nes jo paskyrimas nesutinkąs su duotomis Lietuvai privilegijomis. Ji taip pat atsisakė patenkinti ir paties vyskupo Maciejevskio prašymą, kai šis kreipėsi į ją maldaudamas paskolinti jam penkis tūkstančius auksinių ekspedijuoti popiežiaus brevei su jo paskyrimo patvirtinimu. Nėgana to. Kapitula kreipėsi į popiežiaus nuncijų, pareikšdama jam, kad „teneduoda popiežiaus įsakymo šioj byloj, ligi jam būsiąs teisingai išaiškintas reikalas; juk negalima sukelti prieš save lyg prieš tėvynės priešus visų „luomų“ neapykantos; neįmanoma, kad gimusieji ir užaugusieji šioj valstybėj (t. y. Didžiojo Lietuvos Kunigaikštijoj), besinaudojį jos laisvėmis ir privilegijomis, atsisaky-tų nuo šių pačių laisvių, kurios buvo patvirtintos karaliaus pirmatąjį priesaikos, kad jų pirmi išsi-žadėtų ir tuo pačiu padarytų pradžią visam pik-tam“. 1598 m. balandžio mėn. Vilniaus kapitula pa-siuntė tuo pat reikalu vieną savo narių į Romą²⁸.

Šitos kapitulos pastangos, pasirodo, nebuvo mažareikšmės. Jeigu vysk. Maciejevskis vis dėlto buvo priverstas atsisakyti nuo jo taip norimos Vil-

²⁸ Plg. J. Lappo, Bandydas pavesti lenkui Vilniaus vyskupo katedrą XVI amžiaus pabaigoje, „Pracis“ I t. Kaunas 1930, 130—131 psl.

niaus vyskupijos, tai čia daug nulėmė ir Vilniaus kapitulos nepripažinimas jo persikėlimui į Vilnių.

Panašų Vilniaus kapitulos pasielgimų skiriamųjų iš Lenkijos dignitorių atžvilgiu randame ir daugiau. Sakysime, kad 1752 metais, vadinasi, federacinės Lenkijos Lietuvos valstybės galo išvarkėse, buvo padarytas bandymas paskirti lenką Vodzinskį Vilniaus kanauninku, Vilniaus kapitula, kaip prieš pusantro šimto metų, kilo ginti tuo paskyrimu lauzomas Lietuvos teises ir įrodė, kad visas dvasininkų vietas Didžiojo Lietuvos Kunigaikštijoj turi teisę užimti tik lietuviai²⁹.

Natūrali reakcijos prieš lenkų dvasininkų skyrimą į Lietuvos bažnytines vietas išvada buvo didesnis susirūpinimas pačių lietuvių dvasininkų, o tuo pačiu ir lietuvių kalbos teisių apsaugojimu lietuvių pastoracijose. Jau vysk. Taboro 1501 m. išgautoji iš katalikos Aleksandro privilegija leido bent į trečdalį Vilniaus parapijų ir tokią pat dalį Vilniaus kapitulos vietų skirti „lithuanici idiomatis presbiteros“ (lietuvių kalbą mokančius kunigus). Sekdamas Taboro pavyzdžiu, vysk. Jonas iš Lietuvos kunigaikštijai (1519—1537) reikalauja klebonus, negalinčius tinkamai atlikti visų pareigų bažnyčioje, laikyti „presbiteros idoneos assidue“ (galinčius nuolat reziduoti ir tinkamus — o tai reiškia ne tik dorinio ir mokslo pasiruošimo, bet ir kalbos atžvilgiu tinkamus — kunigus), kurie galėtų atlaikyti žmonėms mišias ir kitas pamaldas, o taip pat skelbti Dievo žodį³⁰.

Daugiau dėmesio į lietuvių kalbos reikalus Lietuvos bažnyčiose ėmė kreipti ir valdovai. Bent Zigmantas II parodo tuo atžvilgiu gražų pavyzdį, pats savo naujai įkurtose, kaip Žiezmariai, ar pertvarkytose, kaip Eišiškių, parapijose reikalavdamas laikyti kunigų, mokančių lietuvių kalbos. Panašiai pasielgia ir Zigmantas III, tas patias sąlygas įdėdamas Punsko, Pajevonio, Stakliškių parapijų funda-

²⁹ Plg. J. Lappo, op. cit., 138 psl.
³⁰ Plg. J. Fijalek, Uchrześciowanie Litwy przez Polskę, t. p., 269 ir 281 psl.

cijos dokumentuose. Sekdami valdovais, ir kai kurie Lietuvos didikai rūpinosi, kad prie jų fundacijos bažnyčių būtų patikrintos lietuvių kalbos teisės, taip pat išlaikant kunigų, mokančių lietuviškai. Iš tokių galima paminėti Alytaus Bažnyčios fondatorių Joną Zabrežinskį, Lapių fondatorių Joną Alfonsą Lačkį, Ikažnų fondatorių Joną Siemionovičių-Sapiehą³¹. Tai rodo, kad kai kurie iš valdovų ir didikų, suprasdami lietuvių kalbos reikšmę vietinių žmonių pastoracijai, patys suvaržė savo patronato teisę, tuo tarsi norėdami užbėgti už akių galimiems jų įpėdinių — vėlybesnių patronato teisės naudotojų — piktnaudkojimams.

Reakcijos prieš per didelę lenkų infliaciją ir jų nesiskaitymą su vietos reikalavimais nuotauka pagauja ir Lietuvos vienuolynus. 1530 m. nuo lenkų pranciškonų atsiskiria lietuviai, sukurdami savo atskirą provinciją. Tokią provinciją 1608 m. sukuria jėzuitai, o 1644 m. ir domininkonai.

Ypatingai opozicija prieš lenkiškumą ir lietuvių kalbos niekinimą kilo XVI amž. pabaigoje. Šitos opozicijos priežakys, kaip žinoma, buvo Žemaičių vysk. Merkėlis Giedraitis (1576—1609) ir kan. Konstantinas Daukša. Nors nėra pakankamai duomenų, tačiau galima spėti, kad šitas aukštų dignitorių susirūpinimas lietuvių kalbos nepaisymu pastoracijose nebus baigęsis paprastu pasiskundimu spaudoje (vysk. Giedraičio raštas, rašytas 1587 m. jėzuitų generolui, Daukšos Postilės prakalba — 1599 m.). Jeigu jiems buvo aišku, kaip apie tai galima spręsti iš tų jųjų raštų, kad lietuvių kalbos niekinimas apskritai yra priešingas Dievo valiai, o jos ignoravimas pastoracijoj — Bažnyčios interesams Lietuvoje, tai visai galimas daiktas, kad, neradę kitos išeities, jie bus kreipęsi tiesiog ar netiesiog (per Lenkijai ir Lietuvai skirtą nuncijų) į Romą, prašydami ją įsikišti į šį reikalą ir jį sutvarkyti.

³¹ Plg. J. Fijalek, op. cit., 285—289 ir 306—312 psl.

LIETUVOS KATALIKAI SKELBIA MALDOS DIENAS UŽ ĮKALINTUOSIUS

Lietuvos katalikai paskelbė š.m. gegužės 23 - 31 maldos dienas už įkalintuosius kunigus ir kitus sąžinės kalinius bei kviečia užsienio lietuvius ir kitataučius jungtis kartu į šį solidarumo žygį, kaip praneša Lietuvos Informacijos Centras.

Lietuvių Informacijos Centro duomenimis bent 36 žinomi lietuviai sąžinės kaliniai šiuo metu atlieka bausmes sovietų lageriuose, kalėjimuose ar psichiatrinėse ligoninėse už tai, kad bandė įgyvendinti teises, kurios yra sovietų ir tarptautinės teisės garantuojamos. Jų tarpe trys kunigai: Jonas Kastytis Matulionis, Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius. Vakarų žiniomis, politinių kalinių skaičius Sov. Sąjungoje siekia nuo 400 ligi kelių tūkstančių.

Vėliausiomis žiniomis, įkalintieji kunigai, kun. Alfonsas Svarinskas ir kun. Sigitas Tamkevičius buvo sugrąžinti iš Vilniaus į lagerį už tai, kad atsisakė pasirašyti kaltės pripažinimą. Kun. Tamkevičius buvo parvežtas į Vilnių iš Permės lagerio net du kartus. Paskutinėmis žiniomis jį kovo 29 išvežė iš Vilniaus į kitą politinių kalinių lagerį, į Mordovijos 385 3-5, kur vienu metu kalėjo Vytautas Skudis ir Petras Paulaitis. Kun. Svarinskas buvo sugrąžintas į Permės rajoną, kur anksčiau kalėjo.

Praeitą mėnesį, keli buvusieji kaliniai spaudos konferencijoje Maskvoje paskelbė, kad bent dešimt kalinių, kurie buvo paimti iš lagerių ir parvežti į respublikinius ar miesto, kalėjimus, buvo sugrąžinti, kai atsisakė pasirašyti dokumentus, prašančius valdžios malonės.

Gegužės 1 datuotame laiške iš Mordovijos lagerio. Tamkevičius rašė, kad jam "Dievas davė puikią misiją". Artimieji jį apibūdina kaip vieną "iš aktyviausių, sumaniausių ir drąsiausių Lietuvos kunigų. ... Gyvo būdo sugebėjo visur, kur jis tik dirbo, patraukti prie Dievo ir Bažnyčios vaikus ir jaunimą. Drąsiai juos katekizavo, nebijodamas jokių bausmių..."

Dešimt Lietuvos buvusių, įskaitant paleistų sąžinės kalinių, išsiuntė Gorbachiovui protesto laišką reikalaujant laisvės įkalintiems kunigams bei kitiems politiniams kaliniams. Protesto laišką tarp kitų pasirašė: Nijolė Sadūnaitė (atlikusi 6 metus už LKB Kronikos perrašinėjimą), Mečislovas Jurevičius (3 metus už religinės eisenos organizavimą), Julius Sasnauskas (6 ½ metus dėl pagrindinio spaudos dauginimo), Jadvyga Bieliauskienė (4 iš 7 metų bausmės dėl jaunimo katekizavimo), Antanas Terleckas (6 iš 7 metų bausmės dėl pagrindinio spaudos dauginimo), Vytautas Skudis (7 iš 12 metų bausmės dėl pagrindinio spaudos dauginimo) ir dr. Algirdas Statkevičius (7 m. psichiatrinę ligoninę už Lietuvos Helsinkio grupės veiklą).

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ragina lietuvius parapijas organizuoti dalyvauti šiame maldos vajuje, įtraukiant kitataučius bei informuojant vietinę katalikų spaudą ir vyskupijos kanceliariją. Norintiems prašant, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa mielai sutinka pasiūlyti papildomos informacijos nurodytiems kitataučiams.

LIC

Montrealyje yra sukurta lietuviška kantata Lietuvos krikšto sukakčiai pagerbti. Kantatos autoriams įteikiamas honoraras. Iš k. prie mikrofono popietės vedėjas A. Blauzdžiūnas, kun. St. Šileika — pirmininkas, sol. G. Čapkauskienė, poetas H. Nagys ir muzikas A. Stankevičius. Nuotr. A. Mickaus

POETO BERNARDO BRAZDŽIONIO JUBILIEJINĖ IŠKILMĖ

Poetas Bernardas Brazdžionis, sulaukęs 80 metų amžiaus, labai prasmingai bei nuosirdžiai buvo pagerbtas gegužės 9 Los Angeles lietuvių.

Sukaktuvinė akademija prasidėjo 6 v.v. lietuvių Šv. Kazimiero parapijos salėje. Gerbėjai susirinko apie 300. Rengė specialus komitetas, sudarytas iš visų organizacijų, pirmininkaujant Angelei Nelsienei.

Muzikinėje programoje buvo atlikta kompozitoriaus Broniaus Budriūno sukurta kantata "Per pasaulį keliauja žmogus". Žodžiai Bern. Brazdžionio. Kantatą atliko Šv. Kazimiero parapijos choras su solistais: Birute Vizgirdiene, Antanu Polikaičiu ir vyrų kvartetas. Taip pat vyrų kvartetas įspūdingai sudainavo kitą Broniaus Budriūno kompoziciją "Mano protėvių žemė". Žodžiai Bern. Brazdžionio.

Akomponavo Raimonda Apeikytė.

Vadinamoje akademijoje dalyje rašytojas Antanas Vaičiulaitis skaitė kruopščiai parengtą paskaitą "Brazdžionio poezijos pradmenys ir derlius". Paskaita bus išspausdinta "Aiduose".

Buvo apšviesti sveikinimų žodžiu bei raštu. Po jų vaišės ir įspūdingas jubiliejaus žodis. Gegužės 10, sekmadienį, bažnyčioje per sumą buvo atlikta įvairios Brazdžionio eilėraščių religinės kompozicijos ir pasakytas jubiliejinė proga pritaikytas pamokslas. Retai kada išeivijoje taip iškilmingai pagerbiamas poetas.

L.A.

vertybių, išgyventi bendradarbiavimą, lavinti lietuvišką žodyną. Daugelis išaugusių stovyklautojų liudija, kad jiems viena ar dvi savaitės stovykloje suteikia neįkainuojamos patirties ir susidraugauja su lietuviškais iš įvairių miestų su kuriais ilgai palaiko ryšius. Stovyklos auklėjimo priemonė — tai pagalba, kuria kiekviena šeima turėtų pasinaudoti. Turime stovyklas NERIN GOJ. Naudokimės jomis.

Visuose sesijose vietų yra. Norint informacijos kreiptis: NERINGA, ICC-RT 21, Putnam, Ct 06260 arba tiesiog į stovyklavietę po birželio 1 d. RFD No. 4 Box 134C, West Brattleboro, VI 05301.

SI

kasmet krenta. Vaikų tikrai yra. Lietuviškai kalbančių vaikų tikrai yra. Matyt reikia daugiau raginti. Yra kas rūpinasi programa ir teltika vadovus; yra studentai, kurie paaugėja geresnį darbą mieste dirbant lietuvišką darbą stovyklose.

Jei studijos rodo, kad paaugliams vaikams draugai turi daugiau įtakos negu tėvai, tėvai turėtų labiau išnaudoti šią priemonę gero aplinkoj ir draugų tarpe leisti savo vaikams semtis

ATGARSIAI IŠ VIENOS

Lietuvių Kat. Religinė Šalpa — Lietuvių Informacijos Centras susilaukė eilės laišku iš delegacijų, susirinkusių Vienoje Helsinkio baigiamojo akto apžvalgai.

Austrijos ambasadorius dr. Rudolf Torovsky dėkoja Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos pirmininkui vysk. P. Baltakiui už dokumentinę medžiagą apie katalikų būklę Lietuvoje. Paplitusieji religinės laisvės suvaržymai ESBK (Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo komisija) kraštuose yra specialus Austrijos delegacijos rūpestis, — rašo Torovsky. "Aš garantuoju, kad mes šiuos klausimus keliame debatuose ir pasitarimuose su rytų Europos delegacijom. Mes taip pat įteiksime siūlymus, siekiančius pagerinti religinių bendruomenių padėtį."

Didžiosios Britanijos delegacija pranešė, kad ji pilnai supranta ir užjaučia persekiojamųjų padėtį Sovietų Sąjungoje. "Šiuos reikalus ministrai ir pareigūnai reguliariai kelia su sovietais ir jie yra plačiai įtraukti į Vienos programą. Didžiosios Britanijos delegacija naudojasi kiekviena turima galimybe išreikšti parlamentą ir visuomenės susirūpinimą

apie nepatenkinamą sovietų žmogaus teisių pagerinimą ir tą darysime toliau... Jūsų minimų ir daugelio panašių žmonių likimo nepamiršome..." baigia už delegaciją pasirašiusi Deborah Fisher.

Grafas Mario Ledebur-Wicheln išreiškė jo vadovaujamos Lichtensteino delegacijos ryžtą padėti "bet kuriam žmogiškos kančios ir nelaimės atvejui. Ypač rimtai žiūrime į Lietuvos padėtį."

Norvegijos Helsinkio grupė, su kuria buvo užmegzti ryšiai per Vienos konferenciją, Lietuvių Informacijos Centrai pasiuntė pluoštą straipsnių apie Viktorą Petkų. Ši grupė, remdamasi LIC žiniomis, plačiai aprūpina skandinavų spaudą vėliausiomis Lietuvai liečiančiomis informacijomis.

(LIC)

— Bronius Kviklys, pasinaudodamas savo turtingu archyvu, rengia Lietuvos krikščionybės jubiliejui paminėti vaizdingą dokumentinę parodą. Ji bus per JAV centrinės iškilmes Chicagoje lapkričio 26 - 29 Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje.

RELIGINĖ KANTATA JUBILIEJUI

1987 kovo 15-toji Kanados lietuvių išeivijos muzikinė istorija bus įrašyta kaip reikšminga data.

Tą dieną, Montrealyje, Aušros Vartų parapijos salėje, gausiai susirinkusieji, buvo supažindinti su religine lietuviška kantata "Kryžių ir rūpintojėlių Lietuva", kuri skirta 600 metų Lietuvos krikščionybės sukakčiai Montrealyje paminėti.

Supažindinimą pradėjo kun. St. Šileika atidarymo žodžiu pakviesdamas tą reikšmingą akademio pobūdžio popietę vesti komiteto narių Albina Brazdžioną.

Jisai išsamiai nusakė kantatos įvykimo eigą. tokia mintis kilo Aušros Vartų parapijos taryboje 1985 rudenį. Sesele M. Palmira ir solistas A. Keblys pareiškė, jog neeiliniam įvykiui, kaip krikščionybės jubiliejus, reikia, tam paminėjimui, ir efektingos formos. Pasiūlė, kad tam tikslui būtų parašyta tautiniai religinė kantata. Pasiūlymas buvo priimtas. Tekstui parašyti paprašytas poetas dr. Henrikas Nagys, o muzikai — kompozitorius Aleksandras Stankevičius.

1986 gruodžio 14 pranešta, kad tekstas kantatai parašytas, o 1987 vasario viduryje buvo baigta komponuoti muzika. Kantata sukomponuota orkestrui, solistams ir chorui.

A. Blauzdžiūnas nupasakojęs poeto kūrybinį kelią jį pakvietė scenon. Poetas pasakojo, kaip

buvo kuriamas tekstas, kokia medžiaga naudota ir paskaitė dalį teksto.

Solistė G. Čapkauskienė kalbėjo apie kompozitorius A. Stankevičių ir jo kūrybą, o patsai kompozitorius nusakė su koku entuziazmu ir ryžtu atliko šį darbą. Pademonstravo iš kasetės vieną orkestrinę ištrauką.

Sukaktuvinis komitetas įvertindamas abiejų kūrėjų gerai atliktą darbą apdovanojo juos po 1000 dol. ir meniniais adresais.

Po to vyko vaišės.

Kantata bus atlikta gegužės 23 Šv. Kazimiero bažnyčioje 3 val. popiet. Dalyvaus Montreale Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų mišrūs chorai, mergaičių chorai "Pavasaris", "Gintaro" ansamblio dainininkai, mergaičių chorai "Ramunėlės" iš Ottawa, solistai G. Čapkauskienė, S. Žemelytė, A. Keblys ir V. Verikaitis, simfoninis orkestras ir vargonais gros Me. M. Roch. Diriguos kantatos autorius Aleksandras Stankevičius.

Kantata bus išleista, iliustruota, trimis kalbomis. Į anglų kalbą vertė A. Staškevičius, o R. Bulota į prancūzų. Viršelį R. Bukausko. Leidinys bus apie 100 psl. ir kainuos 5 dol. Išlaidoms padengti yra keletas stambesnių mecenatų ir renkamos aukos.

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

MAŽAS STOVYKLAUTOJŲ SKAIČIUS

NERINGOS stovyklų rengėjams yra rūpestis. Stovyklautojų skaičius krenta. Kodėl? Ar sumažėjo gimstančių vaikų skaičius? Ar tik mažiau lietuviškai kalbančių vaikų? Žinome, visos lituanistinės mokyklos skundžiasi sumažėjusiu mokinių skaičiumi.

Ar patiems vaikams pasidare per sunku stovyklauti, nes jų lietuvių kalba silpna o stovykloje reikalaujama lietuvių kalbos? Nėra abejonės, kad vaikams reikia persijungti į lietuvišką aplinką ir tai padaryti sunku, kai įpratę galvoti ir apseiti anglų kalba ir vertinti viską pagal amerikietišką kultūrą. Kalba varžo bendravimą ir bendradarbiavimą. O gal pačių vaikų interesai taip pasikeitė, kad stovyklos užsiėmimai nebedomina, kuomet įpratę žiūrėti televiziją ar

spręsti uždavinius su kompiuteriu?

O gal tėvams darosi per sunku vežti vaikus taip toli? Skundžiamės laiko stoka; vežti į VERMONT vieniems užtrunka dieną, o kitiems net dvi. Kai kurie sako, kad tėvams trūksta aukos dvasios, bet kažin. Vaikai nebe tokie veržlūs persiorientuoti ir pasirenka pasilikti su kaimynystės draugais žaisti, pasidžiaugia artimu pajūriu ar gretimą sporto aikštę. Dar kiti siūlo priežastį, jog stovyklos jau atgavė savo paskirtį, kad tėvams nebe tiek rūpi lietuviškumas ypač kai šios vertybės puoselėjimas tiek kainuoja 'kovos ir įtampos'.

Kaip ten bebūtų, sunku susiekti tikrąsias ir visas priežastis. Norime tik išskirti faktą, kad stovyklų skaičius labai nukritęs ir

RED. 4, BOX 134C, WEST BRATTLEBORO, VT. 05301

VASAROS STOVYKLOS NERINGOJ — 1987 M.

LIETUVIŲ KALBA — vaikams 7 - 16 metų. berniukams — birželio 28 - liepos 11; mergaitėms — liepos 12 - 26.

ANGLŲ KALBA — vaikams 7 - 16 metų, rugpiūčio 2 - 15.

ŠEIMOMS (kūdikiai/vaikai iki 12 metų) liepos 26 - rugp. 1.

JAUNUOLIAMS/STUDENTAMS (jaunimas priimamas nuo 17 metų) rugpiūčio 16 - 29 stovyklauti viena ar dvi savaites.

Kreiptis: Neringa, ICC — Rt 21, Putnam, CT 06260

EKSKURSIJA Į LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJŲ ROMON

8 dienų kellonė birželio 24 - liepos 1 tikrai 1,119 dol.

Į ŠIĄ KELIONĘ ĮSKAITOMA:

- Skridimas ALITALIA oro linija ir visa transportacija
- Apsistojimas Residence Palace viešbutyje (dviese kambariye) ir kasdien pusryčiai (continental)
- Romos apžiūrėjimas
- Šv. Tėvo iškilmingos mišios ir arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacija
- Arkiv. J. Matulaičio garbei mišios 12 apaštalių bazilikoje
- Lietuvių audiencija pas Šv. Tėvą
- Ekumeninės pamaldos katekumeneose
- Pokylis castel St. Angelo pilies rūmuose
- Galimos kellonės į Florenciją, Asyžų, Veneciją ir kitas įdomias vietas.
- Ekskursiją lydės Baltic Tours savininkai Birutė ir Algis Mitka

Suinteresuotieji rezervacijas prašomi atlikti galimai anksčiau, nes vietų skaičius ribotas.

Kad užsitikrinus vietą, užpildžius žemiau pridėtam atkarpą su 119 dol. užstatu, prašom siųsti:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
Newton, MA 02166
Tel.: (617)-965-8080

Prašau rezervuoti vietą/as.....Jubiliejinei kellonei Romon.

PAVARDĖ

ADRESAS

MIESTAS

TELEFONAS: Namų.....Darbo

Vykstu Boston.....New York.....

Sekcija: Rūkantiems.....Nerūkantiems.....

BALTIMORE, MD.

Baltimorės lietuvių
muziejus

Baltimorės Lietuvių Muziejus steigimo idėja kilo 1977 metais. Šią idėją puoselėjo Baltimorės aukštesniųjų mokyklų mokytojas Algimantas Grintalis su žmona Cathy, Kestas ir Kristina Česoniai ir Elena Okienė. Jie ir sudarė organizacinį komitetą.

1978 vasario 12, minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, buvo oficialiai atidarytas Baltimorės Lietuvių Muziejus dalyvaujant Baltimorės miesto burmistrui ir nuolatiniam jo rėmėjui William Donald Schaefer, senatoriui Paul Sarbanes, kongresmeniui Barbara Mikulski ir Baltimorės bei Marylando valstijos atstovams. Atidarymo ceremonijų parodai eksponatus paskolino Baltimorės lietuvių kolonijos nariai, kurie dalį tų eksponatų padovanojo muziejui. Kiti eksponatai įsigyti už suaukottus pavienių asmenų, organizacijų ar valdžios įstaigų pinigų.

Muziejaus įstatuose nusakyti jo tikslai: saugoti ir palaikyti lietuvišką kultūrą bei papročius, informuoti amerikiečius ir suinteresuotą lietuvių visuomenę apie Lietuvos praeitį, dabartį, lietuvių papročius, gyvenimą, kultūrą bei tautinį meną, skatinti lietuviškąjį išeivijos jaunimą domėtis lietuvių tautos tradicijomis, kultūra ir raginti jį Lietuvos laisvinimo darbui.

Lietuvių Namų administracija užleido Lietuvių Namų trečiame aukšte. Keletą kambarių, kuriuos muziejaus nariai ir rėmėjai pertvarkė, atremontavo ir kur laikomi muziejaus eksponatai. Patalpos per mažos, nepatogios lankytojams, bet neturint išteklių, tenka tenkintis turimomis.

1978 pradėta organizuoti

medžio deginimo, keramikos, odos apdirbimo, Kalėdų eglučių papuošalų gaminimo, lėlių aprangos ir medžio drožinėjimo kursai.

Per pirmuosius trejetą metų 1978 - 1980 buvo surengti tokie renginiai: sporto klubo pagerbimas, pašto ženklų paroda, poezijos popietė, pabaltiečių meno paroda, margučių paroda ir ritinėjimas. Šabaniausko muzikos vakaras, lietuviškų ginklų, uniformų bei medalių paroda (rinkėjas ir savininkas trečios kartos lietuvis Henrikas Gaidis), Violetos Bendžiūtės koncertas ir dailininko a.a. Petrikonio paroda.

Tarp 1981 ir 1984 buvo koncentruotasi į medžio apdirbimo kursus, eksponatų rinkimą ir liaudies meno — kryžių kopyltelių ir kopyltstulpių įsigijimą. Didelė dalis gražios kolekcijos buvo pagaminta narių, pasiūbulinusių medžio drožinėjimo kursuose. Kursus pravedė muziejaus vedėjas Algimantas Grintalis ir Vytautas ir Albina Vaskiai.

1984 surengta Baltimorės kvarteto "Aidas" koncertas. Kvartetui vadovauja Marija Krasauskienė.

1986 — Algimanto Kezio knygos "Lithuania Through the Wall" supažindinimas ir paroda. Muziejaus nariai buvo savo medžio darbus išstatę parodai, kuriuos galima buvo įsigyti.

Algimantas Grintalis su kitų pagalba pagamino daug Lietuvos miestų herbų, kuriais papuošta Lietuvių Namų didžioji salė. Klevo kambarys ir baro patalpos. Dėka A. Grintelio gerų santykių su Baltimorės miesto burmistru W.D. Schaefer buvo gautas žemės sklypas prieš Lietuvių Namus, kuriame pastatyta metaliniai trys kryžiai ir undinės. Pavadinta Little Lithuania Park.

Muziejų lanko Baltimorės ir apylinkių mokyklų mokiniai. Čia jie supažindinami su Lietuvos istorija, liaudies menu, kultūra ir dabartine padėtimi.

Baltimorės lietuvių muziejus negali lygintis su Balzeko muziejumi Chicagoje ar su Alkos muziejumi Putname, bet gali didžiuliais dideliais lietuviškų kryžių kopyltelių ir kopyltstulpių kolekcija, kuri bus parodyta Washington 600 metų krikščionybės įvedimo Lietuvoje minėjime birželio 28.

Lietuvių visuomenė prašoma muziejų paremti ne vien finansiškai, bet ir iš Lietuvos gautais ar parvežtais įvairiais meno dirbiniais, audiniais, lietuviškomis lėlėmis, gintais, pašto ženklais, nepriklausomo gyvenimo pinigais ar kitais lietuvišką kultūrą reprezentuojančiais eksponatais.

Baltimorės Lietuvių Muziejus yra 851 Hollins st., Baltimore, MD 21201. J.K.

DAR VIENAS PALTINŲ PASIRODYMAS

Kaip ir kiekvienais metais taip ir šiemet Chicagoje pasirodė solistė Nelė ir muz. Arvydas Paltinai. Tai jau penktas kartas kuomet jie čia atvyksta palinksminti chigiečius, kurie vis gausiau susirenka jų pasiklausyti.

Ne išimtis buvo ir gegužės 10 d., kuomet vėl prigužėjo pilna Jaunimo Centro salė. Atrodo, kad publika (žinoma, jų dauguma senyvo amžiaus žmonės), mėgsta šiuos svečius iš V. Vokietijos, ten atsiradusius dar, palyginus, nelabai seniai (jie atvyko ten iš Lietuvos).

Kadangi koncertas sutapo su JAV švenčiama Motinos Diena, tai dalis kūrinų buvo skirta motinų pagerbimui. Atrodė, jog per daug į tą tematiką buvo gilnamasi: gal būtų pakekę vienos, bet geros dainos.

Daugumas dainų buvo tradicinės jausmingos, ritmingos estrados dainos, kokia Lietuvoje anksčiau dainuodavo, o dabar jos ten jau pradeda išeiti iš mados ir jų vietoje užtinkame trūkmingesnio pobūdžio kūrinius. Beje, dauguma dainų ir sukurtos Lietuvoje gyvenančių kompozitorių arba tokios, kurios paimtos iš svetur, tačiau Lietuvoje išverstos, ir ten dainuojamos. Atliktų kūrinių tarpe buvo ir JAV gyvenančios komp. Giedrės Gudauskienės dvi dainos. Šiaip jau iš lietuvių kompozitorių V. Telksnio, B. Gorbulskio, V. Kernačio kūrinių.

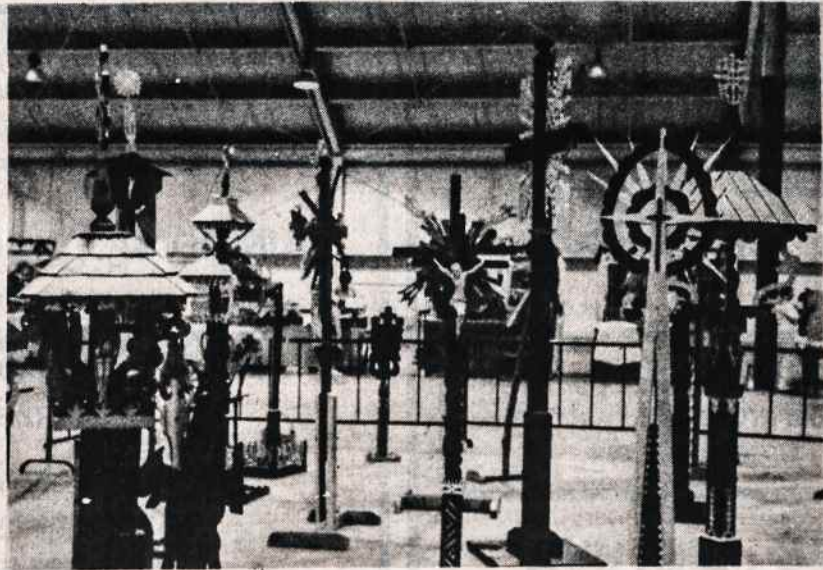
Solistę palydėjo į juostą muz. A. Paltino įrašyta muzika, o vietomis ir sol. Paltinienės dainavimas skirtingu balsu. Tas būdas, aišku, yra patogus, nes užteko magnetofono ir taip buvo "sulip-

dyta" palyda, nors publikai gal tas atrodė labai primityvu ir labai vienoda. Atrodo, jog bent Chicagoje, kur tiek daug publikos susirenka, būtų galima ir finansiškai įstengti sukombinuoti nors ir mažą orkestrą, kuris galėtų palydėti bent dalį dainų. Tokiu būdu, gal būtų galima pritraukti jaunimą, kurio salėje šiaip jau nesimatė. Vienu žodžiu, galima išnaudoti daugiau visokių galimybių, o nesitenkinti pačia paprasčiausia ir pigiausia.

Šio koncerto rengėjų, kaip ir ankstesniais metais buvo "Margučio" radijo programos vedėjas Petras Petrutis, kuris taip pat ėjo pranešėjo pareigas, kadangi nebuvo specialiai išspausdintos programos. Kadangi sol. Paltinienė dažnokai keitinėjo savo aprangą, tai tas ilgesnes pertraukėles užėmė muz. Paltinas, kuris pakalbėjo apie Vasario 16-sios gimnazijos vykdymas statybas ir bendrai mokslą. Per vieną iš tokių pertraukų buvo įteiktos Liet. Žurnalistų Sąjungos Daužvardžio Fondo premijos jauniesiems spaudos darbuotojams. Tuo reikalu kalbėjo Br. Juodelis, kuris apdovanojo laimėtojas: A. Katiliškytę, D. Račiūnaitę ir R. Likanderytę. Ketvirtoji laimėtoja — Marytė Balaišytė iš Kanados buvo atžymėta per "Tėviškęs Žiburių" balių Toronto mieste.

Prieš atvykdam į Chicago, Paltinai koncertavo Bostone, Baltimorėje ir Omahoje, o iš čia vyko dar vienas ir paskutiniams pasirodymui į Detroitą.

Kaip atrodo, kitą pavasarį Paltinai vėl išgirsime dainuojant š.

Lietuviškų kryžių kolekcija Baltimorės lietuvių muziejuje.

STIPENDIJA STUDIJOJANTIEMS
LIETUVOS ISTORIJA

Lietuvos istorija yra bene labiausiai užmirštas mokslas. Okupuotoje Lietuvoje gana plačiai išvystė lietuvių kalbos tyrinėjimus, nes jie režimui nekenkia, bet Lietuvos istorija ugdo patriotizmą, todėl ji ir yra nereikalinga, ir universitete toks mokslas nedėstomas. Prof. Zenonas Ivinskis, žymus Lietuvos istorikas, nuolat kartodavo, kad dabar Lietuvos istorija komunistų yra klatojama.

Norėdama paskatinti Lietuvos istorijos studijas, prof. dr. Birutė Cipliauskaitė įsteigė stipendijų fondą ir jį paskyrė savo motinos atminimui. Fondas vadinasi "Elenos Cipliauskienės stipen-

dijų fondas prie L. K. M. Akademijos."

Stipendija yra kasmetinė 1,500 dol., skiriama studentui ar studentei, ruošiančiam doktoratą iš Lietuvos istorijos.

Suinteresuoti prašomi kreiptis į Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Centro valdybą, Piazza della Pilota 4, 00187 Roma, Italia.

— Prof. Z. Ivinskio, prof. P. Rabikausko, prof. V. Vardžio, Pr. Garšvos, dr. K. Girmiaus, dr. S. Girmiaus, A. Hermano, R. Krasausko, dr. R. Mažeikaitės, dr. G. Slavėnienės studijos yra prof. V. Vardžio redaguotame veikalė "Krikščionybė Lietuvoje". Jis renkamas "Draugo" spaustuveje ir netrukus išeis iš spaudos. Veikalas apie 670 psl., iliustruotas.

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, įstalgos vedėja
1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8701	Gegužės 8 — gegužės 23 d. Iš New York'o Iš Chicago's Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE	\$1,895.00
		\$1,995.00
NR. 8702	Liepos 3 d. Iš New York'o / Boston'o Iš Chicago's Iš Cleveland'o Iš Detroit'o Iš Tampa's Iš Los Angeles / Seattle Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$170.00	\$1,795.00
		\$1,895.00
NR. 8705	Rugpjūčio 14 d. Iš New York'o / Boston'o Iš Chicago's Iš Cleveland'o Iš Detroit'o Iš Tampa's Iš Los Angeles / Seattle Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$170.00	\$1,825.00
		\$1,925.00
NR. 8706	Rugsėjo 18 d. Iš New York'o / Boston'o Iš Chicago's Iš Cleveland'o Iš Detroit'o Iš Tampa's Iš Los Angeles / Seattle Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$140.00	\$1,695.00
		\$1,795.00
NR. 8703	Liepos 11-24 d. — LATVIJA Iš New York'o Maršrutas: 2 naktys Helsinkis, 10 naktų Riga	\$1,695.00
		\$1,795.00
NR. 8704	Rugpjūčio 1-16 d. — MENO IŠVYKAS Iš New York'o Maršrutas: 5 naktys Maskvoje, 1 naktis Stockholm'e, 2 naktys Sijla Line laive	\$2,165.00
		\$2,265.00
NR. 8707	Lapkričio 6 — lapkričio 22 d. — OPEROS IŠVYKAS Iš New York'o Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapest'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.	\$1,950.00
		\$2,050.00

KITOS KELIONĖS

NR. 8703	Liepos 11-24 d. — LATVIJA Iš New York'o Maršrutas; 2 naktys Helsinki, 10 naktų Riga	\$1,695.00
NR. 8704	Rugpjūčio 1-16 d. — MENO IŠVYKAS Iš New York'o Maršrutas: 5 naktys Maskvoje, 1 naktis Stockholm'e, 2 naktys Sijla Line laive	\$2,165.00
NR. 8707	Lapkričio 6 — lapkričio 22 d. — OPEROS IŠVYKAS Iš New York'o Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapest'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.	\$1,950.00

Kaina (nakvojant dviese kambarėje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Pageldaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiųsime brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius.

Padedame sutvarkyti dokumentus išvykantiems.

G.T. International, Inc. 10401 Roberts Rd.,
Palos Hills, IL 60465
Tel: (312)430-7272

IŠVISUR

— Lietuvių Fondo 24-to narių suvažiavimo proga, užbaigimui ketvirto milijono, LF auoko: 3000 dol. Kleopas Girvilas, po 1000 dol. dr. K. ir M. Ambrozaičiai, S. ir E. Barai, I. ir K. Bertašiai, dr. F. ir V. Kaunai, P. ir R. Kiliai, P. ir R. Mačerniai, dr. A. ir E. Razmai, dr. J. ir J. Valaičiai, X. Y., 300 dol. P. ir V. Maneliai, po 100 dol. Baltimorės Lietuvių namai, A. ir M. Vaitkai, Dariaus-Girėno lituanistinė mokykla, 45 dol. Marquette Parko lituanistinė mokykla. Visi lietuvių kviečiami jungtis į Lietuvių Fondą narius, o jau esą didinti turimus įnašus, kad švenčiant Lietuvių Fondo sidabrinę veiklos sukaktį, tikrai būtų užbaigtas ketvirtas milijonas dol. Lietuvių Fondo pradininkams tai bus gražiausia dovana.

— "Gintaro", Toronto tautinių šokių ansamblio, metinis koncertas, pavadintas "Pavasario linksmybės", įvyks gegužės 24, sekmadienį, Anapilio salėje.

— Clevelande Birželio trėmimų minėjimą birželio 14 rengia ALT, Estų taryba ir Latvių Sąjunga.

— Prel. Jonas Balkūnas, P.A., išvaręs gilią ir neužmirštamą vagą lietuvių Bažnyčios gyvenime kol gyveno New York'e, o dabar besireiškiantis tarp St. Petersburg, Fla., lietuvių, neužmiršo Darbininko ir išvykęs į Floridą. Atnaujindamas laikraščio prenumeratą, atsiuntė 50 dol. čekį. Neužmirštamam prelatui nuoširdi padėka.

— Poezijos dienos Chicago's Jaunimo Centre įvyks gegužės 22 - 23.

— Dainavos stovyklavietėje šią vasarą vyks tokios ateitininkų stovyklos: jaunųjų ateitininkų sąjungos stovykla bus liepos 5 - 19, moksleivių ateitininkų sąjungos stovykla vyks liepos 19 - rugpjūčio 2, ateitininkų sen draugių stovykla vyks rugpjūčio 2 - 9, ateitininkų studijų dienos bus rugsėjo 4 - 7.

— Balfio direktorių metinis suvažiavimas įvyksta 1987 spalio 3-4 Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno patalpose, Putnam, Conn.

— LB Palm Beach County apylinkė, per savo valdybos pirmininką dr. Joną Šalną ir sekretorę Aliciją Solienę, įvertindama Darbininko lietuvišką veiklą, laikraščiu stiprinti atsiuntė 50 dol. Nuoširdus aciū.

— LB Floridos Aukšinio Kranto apylinkės valdyba paskyrė ir per savo pirmininką L. Bajorūną Darbininko paramai atsiuntė 50 dol. su geriausios sėkmės linkėjimais. Nuoširdus aciū.

— Putnamo seselėms reikalinga virtuvėje padėjėja birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais. Darbo valandos: 9-11 val. ryte, 4-7 val. popiet. Būtų parūpintas kambarys. Susitarti dėl atlyginimo. Prašoma kreiptis: Ses. Paulė, 1-203-928-5828; arba laišku: ICC — Rt. 21, Putnam, Conn. 06260.

— Nauji Darbininko skaitytojai: B. A. Sinkus, Savannah, Georgia, Užsakė kitiems: D. Greenwald, Sinclairville, N.Y. — S. Milašius, Cleveland, Ohio, J. ir J. Miliauskai, Worcester, Mass. — T. Miliauskaitei, Marlboro, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ SPORTAS

1944 - 84

RED. ČERKELIŪNAS — MICKEVIČIUS — KRAŠAUSKAS

Veikalas apima 40 m. sporto veiklos laikotarpį, turi 502 psl. su 400 nuotraukų. Sporto Sąjunga ir lietuviai sportininkai didžiai pasitarnavo Lietuvos garšnimui tarptautinėje sporto arenoje visur ir visada glindami lietuviškus interesus.

Knyga įrišta į kietus viršelius, gaunama lietuviškuose knygynuose arba rašant laišku: ŠALFASS-ga, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont., Canada M6S 4H3.

Knygos kaina \$25.00 plius \$6.10 persiuntimui.

Knyga gaunama ir pas Sporto Sąjungos atstovą New Yorke A. Mičiulį krepšinis tel. 718 441-1131.

J Palangą ir Klaipėdą ekskursijos su pernaktinimu bus galimos klekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 15 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija

Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis

Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky 1, Leningrade 2, Baltijos jūroje laivu nuo Helsinkio iki Talino

10 - 15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

13 dienų — Lietuva ir Rusija

Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija

Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija

Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2, Prahoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija

Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinkyje 2

11 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE

11 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija

Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agromomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugams amerikietim. Knyga su plastininiu apłanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

JAV LIETUVIŲ

JAUNIMO SĄJUNGOS

VASAROS STOVYKLA

BIRŽELIO 7-14 d.

Dainavos stovyklavietėje, Michigan

Kviečiamas visas Š. Amerikos

jaunimas tarp 18 - 35 metų

Pilna ir įvairi programa: paskaitos, užsiėmimai ir sportas, šokiai, laužai ir žaidimai

Stovykla baigsis su bendru

JAV LJS SUVAŽIAVIMU

birželio 13, šeštadienį.

ATVYKITE PABENDRAUTI, PASIMOKYTI,
PASTOVYKLAUTI!

Kreiptis:

JAV LJS VASAROS STOVYKLOS KOMITETAS

P.O. BOX 1071, NEW YORK, N.Y. 10276

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

"Bridges" — tai Lietuvių Bendruomenės leidžiamas mėnesinis žurnalas anglų kalba. Žurnalas jau leidžiamas dešimt metų ir lietuviškai neskaitytą asmenis informuoja apie lietuviškus reikalus okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Žurnalą redaguoja Deme Jonaitienė. Metinė prenumerata tik 8 dol. Užsakyti siųsti adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tai labai graži dovana įvairioms progoms lietuviškai, neskaitytą tiems draugams ir pažįstamiems.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kiltatavimui ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūrą, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiems. Dėžutė siunčiama visur tik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS JAUNIMO SKAITYMAMS

Pasakos ir padavimai iš Lietuvos — 5 dol.

Močiutės pasakos — 8 dol.

Jėzus su mumis — 4 dol.

Pratimai religiniams klausimams — 4 dol.

Pasikalbėjime, Dieve — 2 dol.

Šv. Kazimieras — 2 dol.

Visos knygos tik dabar gautos. Kreiptis į Darbininko spaudos kioską: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranešant adresą pasikeitimą neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

PIRŠLYBŲ BIURAS

Kam vienai — vienam vargeli vargti, jei jį galima pasidalinti su mylimu partneriu. Nurodykite savo ir pageidaujamo asmens charakteristikas, amžių ir savo adresą, mes surasime jums gyvenimo draugę-draugą. Mūsų adresas: VEDYBŲ BIURAS, 9141 Carlyle Ave., Surfside, Florida 33154 USA

Ar gyvenate Washington, D.C., Maryland ar Virginijoje? Į kokį pasaulio kraštą norėtumėte važiuoti? Prašom kreiptis adresu: Irene Redecke, Potomac Travel, 10220 River Rd., Potomac, MD 20854. tel. 299 - 9700.

"AUDRA" TRAVEL

CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ

1987

12 dienų lietuvių kalbos kursai jaunimui Lietuvoje nuo liepos 6-22 — kaina \$1979 kan.

*

Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Gegužės 8	Birželio 29	Rugsėjo 6
Gegužės 21	Liepos 9	Rugsėjo 3
Gegužės 28	Liepos 17	Rugsėjo 17
Birželio 8	Rugpjūčio 6	Spalio 26

Oro linijos — "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujamu laiku.

Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. Šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

STOKIME NARIAIS Į LIETUVIŲ FONDĄ

ir didinkime turimus įnašus, nes Lietuvos fondas remia lituanistinį švietimą, mokslą ir jaunimą.

Lietuvių Fondo adresas — 3001 W. 59th Street, Chicago Ill. 60629

ĮSIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomų .	\$370.00
☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas	35.00
☐ ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomų .	150.00
☐ VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomų	35.00
☐ Signataro Petro Kilmo "IS MANO ATSIMINIMŲ"	13.00
☐ Prez. A. Smetonos raštai "PASAKYTA PARAŠYTA"	11.00

Ši skelbimą iškirpti ir pageldaujamas knygas pažymėti.

Kaina JAV dolerių.

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127
TELEF. (617) 282 - 2759

Vardas, Pavardė

Adresas

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detrolte, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

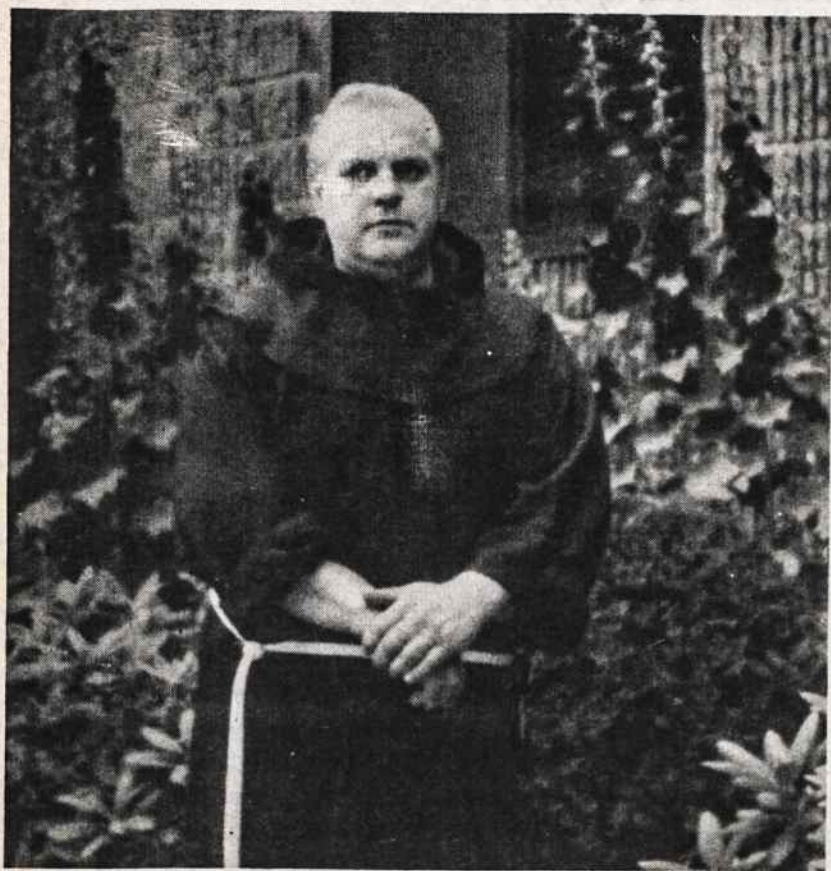
KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Aple paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Brolis Kazimieras Gulbinas, OFM, miręs prieš penkerius metus, 1982 gegužės 19, Brooklyne, N.Y.

PRISIMENANT BR. KAZIMIERĄ GULBINĄ

Sunku įsivaizduoti, kad jau praėjo 5 metai nuo to laiko, kada New Yorko visuomenę pasiekė liūdna žinia: Br. Kazimieras Gulbinas, OFM, gegužės 19; atsisveikino su pasauliu ir nukeliauvo pas Sutvėrėją.

Atrodo, kad tik vakar šventėm jo 50 m. amžiaus sukaktį. Rengėjai pasirinko pagerbimui Kultūros Židinio posėdžių kambarį. Bet kur tau! Sužinoję apie "surprise party" atsirado daugybė "nekvietusių" ir teko nusikraustyti į didžiąją salę. Gausus būrys šeiminių paruošė savo specialybes, o dabartinė vienuolyno šeimininkė Anelė Šteponienė (kurį jau 5 metus atlieka Kazimiero pareigas virtuvėje) iškepė didžiulį tortą, kurį jos sesutė ir geriausia padėjėja Onutė Dzetaveckaitė gražiai išdekoravo. Programą pravedė aktorius Vitalis Žukauskas, o tuometinis Kultūros Židinio kalno poetas laureatas Leonardas Žitkevičius parašė tai progai eilėraščių. "Brolis Kazimieras yra didelis," deklamavo poetas, "bet vistiek jis paklydėlis. Vietoje nueinant pas didžiausius, jis pristoj prie mažiausių (friars minors)".

Tarp svečių buvo jo teta Angelė Misevičiūtė-Shea iš Floridos ir pusseserė Frances Kenney su savo 9 vaikų šeima (vienas iš jų Sean įstojo pas lietuvių pranciškonus) iš Long Island.

Dažnai iš virtuvės girdėjosi linksmi klegesiai. Kazimieras nediskriminavo nei jaunimo nei

senimo. Pirmiem patardavo, prajuokindavo ir kartais pamokslindavo, antriem padėdavo, paguosdavo ir palinksmindavo. Turėjo net keturių draugų. Kaip prie vienuolyno prisiglaudusi kaliukė, pavadinta Lady, atsisėdė gausią šeimą, Kazimieras kiekvienam (su a.a. prof. J. Brazaičio pagalba) surado gerus lietuviškus namus. Kai kas ką norėdavo sužinoti, būdavo partartas "Paklausk Kazimiero". Virtuvė tom dienom buvo lyg dabartinio Informacijos Centro pradžia. Čia ir Gintė Damušytė gavo savo "pirmas pamokas" kaip tinkamai perduoti informacijas. Iš kelionių Kazimieras grįždavo su daugybe "naujų pažįstamų" adresų, o per šventes gaudavo daugiau sveikinimų nei kas kitas. Mėgo muziką ir buvo "on first name basis" ne tik su patarnautojais ir valytojais, bet ir su solistais Metropolitan operoje.

Retai mačiau jį supykusį. Kartais, kai jo sanbrolis Jurgis Petkevičius (kuris vos penkis mėnesius po Kazimiero pasekė savo jaunystės draugą į kapus) smaguriaudavo virtuvės puoduose, Kazimieras pagrūmodavo jam su samčiu. Galima sakyti, kad Kazimieras buvo kartais net vagilius. Broliai Viktorui, vienuolyno sodininkui, nematant, Kazimieras ant pirštų galų nuskubėdavo nuskinti kelis rožių žiedus, papuošti kuriam nors broliui vardinį stalą.

Kazimiero šeimoje buvo 9 broliai. Liko tik brolis Jonas Flo-

BOSTONO ŽINIOS

Tautinės s-gos skyrius

Kai kitų organizacijų veikla laipsniškai silpnėja. Tautinės s-gos vietos skyrius po persitvarkymo ir atsijauninimo eilės naujų narių priėmimu savo darbų apimtį plečia. Vien paskutiniu metu jis surengė susipažinimą su Dirvos redaktoriumi Vytautu Gedgaudu, ruošia kultūrinius subatvakarius su aktualiomis pasiskaitomis, lėšomis gausiai paremia svarbius lietuviškus reikalus. Be anksčiau minėtų jo stambesnių įnašų įvairioms lietuviškomis apraškomis dabar valdybos siūlymu narių susirinkimas paskyrė Dirvai 6,000 dolerių, mirusio Antano Matiškos jamžiniui Lietuvių Fonde 200 dolerių, o Lietuvos krikšto sukakties minėjimą Bostone parėmė 100 dolerių, tapdamas to minėjimo garbės globėju.

Jonui Vizbarui pasitraukus iš skyriaus valdybos, į valdybą pakviestas pirmasis kandidatas inž. Edmundas Cibas. Skyriaus pirmininku yra Juozas Kapočius.

Renginių sutapimas

Lietuvių renginiai Bostone ir apylinkėse skelbiami Laisvės Varpo programose, spaudoje, jų kalendorius vedamas Taupoje, bet vis pasitaiko, kad net keli reikšmingesni renginiai vyksta tą pačią dieną. Taip atsitiko gegužės 3 d., kada Lantanos restorane Randolphe buvo suorganizuotas Šv. Petro lietuvių parapijos iš Šv. Bostono metinis banketas, Norwoode vyko Šv. Jurgio parapijos 75-rių metų jubiliejaus minėjimas, o Brocktone — klebono kun. Petro Šakalio kunigystės 40-ties metų minėjimas. Visi tie renginiai buvo gana sėkmingi, bet vistiek būtų buvę daug geriau, jei jie būtų vykę atskiromis datomis, nesutapda-

ridoje. Liko ne tik New Yorko bet daugelio kitų vietovių lietuvių bei kitataučiai, kurie jo labai pasigenda. Liūdi taip pat Kultūros Židinio keturkojai, kuriuos jis, taip kaip šv. Pranciškus mylėjo.

Manau, kad brolis Juniperas paprasčiausiai Viešpaties pašauktas Kazimierą, nes danguje yra daug buveinių ir kiekvienoje tur būt yra virtuvė, kurioje reikia pagalbos.

Dalia Bulvičiūtė

ANT. GUSTAIČIO IR ST. SANTVARO PADĖKA

LB Bostono apylinkės valdyba, kurios pirmininku šiuo metu yra inž. Brutenis Veitas, balandžio 11 d. 7 val. vak. Lietuvių Piliečių dr-jos trečio aukšto salėje surengė poezijos spektaklį, skirtą mudviejų darbams paminėti.

Eilėraščius atrinko, spektaklio statymu rūpinosi Mirga Girniuvienė ir Zita Krukonienė; programą atliko Mirga Girniuvienė, Antanas Kulbis (jis parengė St. Santvaro skaidrių montažą), Aidas Kupčinskas, Gita Kupčinskienė, Zita Krukonienė, Aleksandras Pakalniškis, Jr., Gražina Sakalienė, Vytautas Sakalas (pastarieji du sudarė Ant. Gustaičio skaidrių montažą), Romas Šležas rūpinosi spektaklio apšvietimu, Sodauto etnografinis ansamblis, vad. Gitos Kupčinskienės, spektaklį padabino liaudies dainomis, Gintaras Čepas originaliai pravedė sveikinimus raštu, Kazys Bačanskas uoliai prisidėjo prie kitų renginio darbų.

Inž. Br. Veitui ir jo vadovaujamai LB Bostono apylinkės valdybai nuoširdžiai dėkojame už poezijos spektaklio surengimą ir globą, programos sudarytojų ir vadovė, visom ir visiems pro-

mi. Panašiai atsitiko balandžio 15 d., kada State House Bostone vyko Lietuvos krikščionybės minėjimas, o Berklee muzikos kolegijoje — komp. Jeronimo Kačinsko kūrinų koncertas. Argi prie geros valios negalima buvo tų renginių sutapimo išvengti? Visų jų pasisekimas būtų buvęs dar didesnis, jei jie būtų nesutapę. Ateityje tokių sutapimų reikėtų vengti.

Motinos diena du sekmadienius

Lietuvoje buvo įprasta Motinos dieną minėti pirmą gegužės sekmadienį, o šiame krašte tai daroma antrą sekmadienį. Pagerbdamas abiejų kraštų tradicijas, Laisvės Varpas skyrė abiejų sekmadienių savo laidų pagrindinę dalį Motinos dienai. Gegužės 3 d. laidoje buvo ryškiai minėti lietuvių motinos uždaviniai, rūpesčiai ir vargai šių dienų Lietuvoje ir išeivijoje, iliustruojant tai atitinkama muzika. O gegužės 10 d. laidoje pažvelgti į lietuvių motinos vaidmenį lietuvių tautos raidos istorijoje, pateikiant konkrečius pavyzdžius ir atskleidžiant jos vietą mūsų tautosakoje. Šioji programa pradėta Rudnios apylinkėse išliksia rauda "Motula mano, maralių putiala", kurią perdavė Veronika Janulevičiūtė. Lietuva kaip visų mūsų motina, pavaiduota Stasio Santvaro eilėraščių, kurį skaitė pats autorius. Tai vykęs abiejų kraštų tradicijų suderinimas, neatsisakant savo lietuviškų papročių ir neignigiant naujo krašto tvarkos.

A. Matiškos jamžinimas

Mirusio energingo ir uolaus visuomenės veikėjo Antano Matiškos jamžinimo Lietuvių Fonde reikalu aukos tebeplaukia. Ligi šiol stambiausią tam tikslui auką paskyrė Tautinės s-gos vietos skyrius, kuriame velionis stipriai reikišė. Toji auka — tai 200 dolerių. Tuo būdu statomas pats prasmingiausias paminklas asmeniui, kuris visą savo gyvenimą paskyrė lietuviškiems reikalams, tapdamas pavyzdžiu kitiems, kaip reikia ir galima suderinti savo asmeninį gyvenimą, šeimos reikalus su visuomenine ir kultūrine veikla. Dar tebelaukiama atsiliepimo šiuo reikalu kitų organizacijų, ypač tų, kurios velionis uoliai dirbo, o taip pat jo draugų. Įnašai siųstinę: Mr. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA. 02402, arba tiesiog į Lietuvių Fondą, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

gramos atlikėjam reiškiamė atskirą ir nuoširdžią padėką už tikrai dailius ir savaimingo spektaklio parengimą ir atlikimą.

Bostono ir jo apylinkių lietuviams, o taipgi ir tolimesnių vietovių tautiečiam broliškai dėkojame už tai, kad jie taip gausiai susirinko mūsų darbų paklausti ir mudviem parodė tiek daug savo širdžių šilimos.

Taupydami gyvenimo laiko likutį, ta pačia proga nuoširdžiai dėkojame visom tautietėm ir tautiečiam, bičiulėm ir bičiuliui, kurie mus pasveikino raštais, laiškais, telegramom, telefonogramomis ir telefonu. Sgrašas ilgokas, tad prašome mudviem atleisti, kad visų pavardžių negalime paminėti.

Atskira padėka "Dirvos" vyr. redaktoriui Vytautui Gedgaudi, kuris savaitraštyje skyrė daug vietos, visuomenei priminė mudviejų darbus ir gyvenimo sukaktis.

Dar kartą reikšdami padėką poezijos spektaklio rengėjams ir jo dalyviams, visiems jungiame gilią pagarbą.

Antanas Gustaitis
Stasys Santvaras

Dail. Vytautas Sakalas

Savo dailės darbais amerikiečių dailininkų parodose vis stipriau reiškiąsi jaunas lietuvis dailininkas Vytautas Sakalas. Paskutiniu metu jis dalyvauja Stux patalpose Bostone suruoštoje parodoje, kuri vyks iki gegužės 23 d. Joje išstatyti Vyto Sakalo du aliejiniai paveikslai ant iškirpto aliuminijaus.

O gegužės 17 d. Arts muziejuje Fields parke Brocktone atidarytoje parodoje Vytautas Sakalas yra vienas iš 75-kių Bostono ir apylinkės dailininkų, kurie išstatė po vieną savo darbą. Tame muziejuje tokio pobūdžio kolektyvinės parodos rengiamos kas treji metai. Toji paroda truks iki rugpjūčio 16 d. Jos lankymas: nuo antradienio ligi sekmadienio imtinai nuo 12 val. ligi 5 val. po pietų.

Šaulių iškyla

Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinė kasmet suorganizuojama iškyla su šaudymo varžybomis ir kita programa. Šiomet tokia iškyla įvyks birželio 7 d. Romuvos parke Brocktone. Joje dalyvaus visos trys kuopos: Jono Vagnaičio iš Bostono, Dr. Vinco Kudirkos iš Worcesterio ir Martyno Jankaus iš Brocktono. Laukiama taip pat vietos lietuvių visuomenės. Pradžiai 1 val. Rinktinės pirmininku yra A. Zenkus iš Worcesterio.

Elenos Vasyliūnienės paroda

Jau eilė metų, kai viešosios bibliotekos vadovybė Cambridge rengia Elenos Vasyliūnienės dailės darbų parodas. Šiomet to-

kia jos paroda bibliotekos patalpose, 449 Broadway, Cambridge, vyksta nuo gegužės 11 d. Ji bus atidaryta ligi gegužės 27 d. Jos lankymas kiekvieną dieną darbo valandomis. Kvietimus į parodą išsiuntinėjo bibliotekos vadovybė. Juose nurodyta, kad Elena Vasyliūnienė buvo priversta pasitraukti iš Lietuvos, kur ji yra baigusi Vilniaus universitetą. Apsigyvenusi Bostone, ji gilin savo studijas Harvardo universitete. Elena Vasyliūnienė ne tik piešia, bet taip pat uoliai dalyvauja lietuvių visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime, rašydama spaudoje, organizuodama koncertus Pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, ir t.t.

Lietuviškosios Skautybės Fondo apdovanojimai

Šv. Jurgio proga įvykusioje Bostono skautų ir skaučių tuntų sueigoje Lietuviškosios Skautybės Fondo pirmininkas v.s. Česlovas Kiliulis ir v.s. Kostas Nenortas fondui pasidarbavusiems bostoniečiams įteikė sidabrinius LS Fondo ženklukus.

Ženkliukais buvo apdovanoti: LS Fondo atstovas Antanas Andriulionis, Fondo leidinių administratorius inž. Aleksas ir Gražina Danasai, s. Vytautas Dilba, Petras Navazelskis ir Jackus Sonda. Sveikiname apdovano tuosius ir dėkojame už pagalbą skautams.

k.n.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

"Amber Holidays"

1987 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPĖSE:

- Liepos 20 - 28 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 1 — \$1399.00
- Rugsėjo 16 - 25 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 2 — \$1429.00
- Gruodžio 26 - Sausio 10 — Maskva 2, Vilnius 5, Riga 4, Leningradas 3 — \$1514.00

IDOMESNI MARŠRUTAI

- Liepos 7 - 24 — Maskva 2, Vilnius 5, privačiu autobusu per Pabaltijį iki Leningrado — \$1956.00
- Spalio 6 - 23 — Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4, Helsinki 1 — \$1725.00

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1 - 617 - 268 - 8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privaciai, saugiai, nemoka-

mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-

ką ar juos atgauti, tai galite atlikti namie bet

kuriuo laiku. Jūsų skuntą gavęs, bankas tuoj

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrin-

mas, kad jūsų pinigai — pilno aukščiausius

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo bū-

do per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
449 West Broadway
South Boston
8 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

REPOUNDER CIRCLE OFFICE
740 Grafton Street
8:30 AM to 9:30 PM
Mon. - Thurs. 8:30 AM to 7:30 PM
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

A. A. ONAI JARAŠŪNIENEI

mirus, jos sūnui, Los Angeles Vyrų Kvarteto vadovui, dr. Emanueliui Jarašūnui su šeima ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Darbininko redakcija

A. A. JUZEI BORTKEVIČIENEI

mirus, jos sūnui prel. Algimantui Bartkui, dukroms Nijolei Baltrušionienei ir Danutei Ventriglio su šeima — mis gilią užuojautą reiškia Giraitės kaimynai:

A. ir D. Alksniniai
V. ir I. Alksniniai
J. ir A. Alutai
V. ir B. Ignai
E. Jurevičiūtė

Z. ir Ž. Jūriai
R. ir D. Keziai
A. Pesytė
G. Rajeckas
A. Tamošiūnas

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.....(718) 235-8386

Tėv. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, gegužės 20 išvyko į Los Angeles, Calif., kur pasakys pamokslą prel. Jono Kučingio 50 metų kunigystės jubiliejine iškilme. Iškilmes bus gegužės 31. Redaktorius į New Yorką grįžta birželio 2.

LDK Birutės draugijos New Yorko skyriaus narių susirinkimas bus gegužės 31, sekmadienį, 3 v. popiet pas Vandą Sutkuvienę, 84 - 25 109 Street, Richmond Hill, N.Y. Visos narės prašomos dalyvauti.

Lietuvių tautodailės Instituto skyrius New Yorku gegužės 27, trečiadienį, 7:30 v.v. kviečia posėdį Kultūros Židinio posėdžių kambaryje. Kviečiami visi nariai ir svečiai. Bus aptariama rudenį rengiamos parodos planai.

Per New York times WQXR radiją gegužės 15, penktadienį, Robert Shermano vadovaujamoje "In the Listening room" programoje buvo 17 minučių skirta lietuviškai muzikai. Visa programa užima 55 minutes. Tą dieną ji buvo skirta Amerikoje mažiau žinioms kompozitoriams. Pradžioje buvo pagrota M. K. Čiurlionio trys preliudai, įskambinti Andriaus Kuprevičiaus, paskui Martinaičio "Vandens muzika", įskambinti dviem pianiniais Lietuvoje. Prie šios programos suorganizavimo daug prisidėjo dr. Jonas Lenkaitis, kuris jau keliolika metų bendradarbiauja su programų direktorium Robertu Shermanu ir jam parūpina lietuviškos klasikinės muzikos.

Lietuvos vyčių ekskursijoje į Lietuvos krikšto jubiliejines iškilmes Romoje dalyvauja 170 asmenų. Tai bus bene didžiausia grupė, kuri iš laisvojo pasaulio keliauja į Romą. Jai vadovauja prof. dr. Jokūbas Stukas. Po iškilmių Romoje grupė dar keliauja į Miuncheną, Vieną, Salzbургą.

Jonas Mikalauskas, kuriam gegužės 8 buvo padaryta širdies operacija, gegužės 16 grįžo iš ligoninės ir dabar sveiksta bei stiprėja savo namuose, žmonos Birutės prižiūrimas.

Maironio lituanistinė mokykla New Yorku mokslo metus baigia gegužės 30, šeštadienį.

Kasos vadovybė New Yorku praneša, kad vasaros sezono metu yra pakeičiamos darbo valandos. Nuo birželio 1 Kasa bus atidaryta: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais nuo 9 iki 5 v. popiet, šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. Gegužės 25 įstaiga bus uždaryta dėl valstybinės šventės.

Kasoje yra pasikeitę taupymo ir paskolų procentai. Taupytojai gaus didesnį nuosimtį už indėlius, bet ir paskolas turintieji truputį daugiau mokės. Dėl informacijos skambinti į Kasos įstaigą darbo metu 717 441 - 6799.

Arūno Čiuberkio ir Lindos Pakri režisuojamas Aušros Vartų Teatras gegužės 22, penktadienį, 8:30 v.v. stato "2 men's show" "Keegan and Lloyd". Šių vaidinimų serija prasidėjo gegužės 8, su geru pasisekimu. Dalyvavo daug lietuviško jaunimo. Birželio 5 pasirodys Rajekas ir Intraub, birželio 12 su kiais artistais pasirodys lietuviai A. Čiuberkis. Paremkime šiuos jaunus artistas atsilankydami.

Danutė Mikulskytė gegužės 16 graikų ortodoksų bažnyčioje susituokė su George C. Hatzitheodoru.

Woodhaven, 85 - 18 86th St. išnuomojamas erdvus 6 kambarių butas antrame aukšte. Kreiptis pas Mrs. Kadžius virš duotu adresu.

Lietuvių diena — gegužinė, kurią rengia Apreiškimo parapija, bus rugpjūčio 2 Kultūros Židinyje. Tai bus visų New Yorko ir apylinkės lietuvių pabendaravimas ir susitikimas po didžiųjų kelionių.

Lietuvos vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., organizuoja ekskursiją su dviem autobusais į Doylestown, Pa., Our Lady of Czestochowa šventovę birželio 13. Autobusai išvyks nuo V. Atsimainymo bažnyčios ir Marytės Šalinskienės laidotuvių namų. Kelionės kaina 15 dol. Rezervacijos priima Elena Matulionytė 718 326 - 3398, Marytė Šalinskienė 718 296 - 2244, Jonas Adomėnas 718 497 - 5212. Mišias aukos vysk. Paulius Baltakis, OFM.

PROF. A. MACEINOS PAGERBIMAS

Prof. dr. Antanas Maceina mirė sausio 27 Vokietijoje. Jis buvo vienas iš žymiausių lietuvių filosofų ir poetas rašęs Antano Jasmanto slapyvardžiu.

Jo pagerbimas — simpoziumas bus birželio 7, sekmadienį, 5 v. Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Dr. Juozas Girnius aptars jo asmenį ir jo filosofiją, prof. dr. Tomas Venclova kalbės apie jo poeziją, Danutė Norvilaitė su pažindins su jo gyvenimu. Simpoziumo moderatoriumi bus Antanas Sabalis.

Pagerbimą — simpoziumą rengia Liet. Fronto Bičiuliai.

PARADAS GREAT NECK, N.Y.

Kaip praityje taip ir šiais metais Great Neck lietuviai yra vėl pakviesti dalyvauti Great Neck Memorial Day parade, kuris įvyks gegužės 25, pirmadienį.

Great Neck LB apylinkės valdyba visų lietuvių vardu parodo komiteto pakvietimą priėmė ir sutiko parade dalyvauti.

Paradas prasidės punktualiai 9 val. ryto nuo Hillside Ave. (trečia gatvė už geležinkelio stoties kairėje pusėje). Todėl ir prašome visus lietuvius nežiūrint kur jie gyventų šiame parade kuo gausiau dalyvauti. Taip pat prašome turinčius tautinius drabužius, jais pasirodyti parodo eisenoje.

Po parado, 1 val. popiet Kings Point parke (įvažiuoti per Redbrook Road) ruošiamas lietuvių piknikas, kuriame taip pat kviečiami visi dalyvauti.

Norime atkreipti visų dėmesį, kad piknike nei maistas, nei gėrai nebus parduodami, todėl visi yra prašomi maistu bei gėrais patys apsirūpinti.

LB Great Necko apylinkės valdyba

Vladas Geibavičius, gyvenąs Glen Cove, N.Y., gegužės 12 paminėjo 96 metų sukaktį. Sveikiname uolų Darbininko laikraščio skaitytoją bei rėmėją. Jis yra filatelistas ir turi didelius pašto ženklų rinkinius.

Bruno Sutkus, iš Richmond Hill, N.Y., atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 45 dol. auką. Jis ir anksčiau aukomis yra parėmęs Darbininką. Nuosirdus ačiū.

V. Paulius, iš Allendale, N.J., apmokėjęs dviejų metų prenumeratą, dar pridėjo 100 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame dideliu spaudos rėmėjui.

Walter Malinauskas, iš Stamford, Conn., nuolat savo auka remia Darbininką. Šiemet, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 40 dol. Administracija nuoširdžiai dėkoja už auką.

Įvairius dokumentus verčia į rusų kalbą Regina Savickaitė-Bork, 84 - 20 96 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 718 805 - 3612.

Palanga, Klaipėda (su nakvyne), Panevėžys, Kaunas. Tai tik keletas iš Lietuvos miestų, kuriuos lankys GT International ekskursantai. Dėl detalių žiūrėkite GT International skelbimą Darbininke.

Lietuviška finansinė įstaiga ieško kompiuterių ir buhalterijos specialisto gero atlyginimo pozicijai. Turi būti patyręs su IBM-PC ir DEC mini bei Lotus 1-2-3 programomis. Pareigos apimtų programų, raportų, atskaitomybės lentelių bei atsarginių sistemų paruošimą ir užskaitą. Kvalifikuotas asmuo turėtų progą pakilti į vadovaujančią poziciją augančios finansinės institucijos organizacijoje. Susidomėję asmenys prašomi atsiųsti kvalifikacijų apibūdinimą į Darbininko redakciją, 341 Highland Blvd, Brooklyn, N.Y. 11207. ant voko užrašyti "Computer Knowledge".

Branduolys, kultūrinė organizacija prie Aušros Vartų parapijos, gegužės 30, šeštadienį, 7 v. v. ruošia sezono užbaigtuves. Programoje pianistės Aldona Kepalaitė ir Karen Bradūnaitė atliks pianino kūrinius keturiom rankom. Taip pat akomponuos lietuviškam "sing-along". Bus užkandžiai ir atgaiva. Įeinant aukojama 4 dol.

N.Y. šaulių kuopa savo paskelbtam konkursui gavo dar vieną romaną — "Slibinų miške", pasirašyta Tado Apveivos slapyvardžiu. Autoriams prašant, konkurso terminas dabar yra prailgintas iki lapkričio 1. Kaip buvo skelbta, konkurso tema laisva, patriotinė, gali būti romanas arba novelių rinkinys.

Juzė Bortkevičienė, gyvenusi Jamaica, N.Y. mirė gegužės 19 rytą. Pašarvota M. Shalins šermeninėje. Atsisveikinimas trečiadienio vakare, laidojama gegužės 21, ketvirtadienį, 9:30 v.r. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios. Liko sūnus prel. Algimantas Bartkus, šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, ir dvi dukros: Nijolė Baltrulionienė Jamaica, N.Y., ir Danutė Ventriglio, Washington su šeimomis.

Kasmetinis mirusių karių pagerbimas ir jų kapų lankymas Cypress Hills kapinėse bus birželio 6, šeštadienį, 11 val. Pamaldos pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Po pamaldų — apeigos kapinėse. Vėliau — pabendaravimas — kavutė Kultūros Židinyje. Rengia ramovėnai, šauliai, birutietės.

FILATELISTŲ BIULETENIS

New Yorku veikia Lietuvių Filatelistų Draugija, kuri turi narių įvairiuose kraštuose. Draugija anglų kalba leidžia mėnesinį biuletinį, kurį redaguoja W. E. Norton iš Philadelphiajos. Biuletinio viršelį šilko tinklės technika spausdina Kazimieras Matuzas iš Ozone Park, N.Y.

Redakcijai pasiekė biuletinio kovo mėn. numeris. Čia įdėtas straipsnis apie parodų rengimą, kada lietuviškosios filatelistų draugijos rengia savo parodas, aprašoma kitų filatelinų draugijų veikla, minima net ukrainiečių, suomių panašių draugijų veikla. "Lithuanian Judaica" skyriuje aprašo įvairius atvirukus, gautus prieš pirmąjį pasaulinį karą, pirmojo karo metu, kas rašė, iš kur ir kur siuntė. Toliau aprašomi Raseinių pašto ženklai, kainų pakeitimai Scott kataloge. Platus ir įdomus yra skyrius, kur aprašomos pašto įstaigos buvimo Kauno gubernijoje, kada Lietuvą valdė Rusijos caras. Čia sužymėti ir keliai, kuriais buvo vežamas paštas. Pabaigoje skelbiama lietuviškų pašto ženklų prekyba, kainos, parodos.

Biuletinis surašomas rašomąja mašinėle, 24 puslapių, ir plius viršeliai.

Lietuviškų tautinių drabužių yra gavusi Darbininko administracija. Drabužiai vidutinio dydžio, tai aukštaitiški, žemaitiški, dzūkaiški kostiumai. Kreiptis į Darbininko administraciją: 827 - 1351.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenį šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Lietuvaitė, kuri per vasaros atostogas norėtų dirbti lietuvių senelių ir ligonių namuose, gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, CT. 06260.

LIETUVOS KRIKŠTO ŠVENTĖ NEW JERSEY

New Jersey lietuviai Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį iškilmingai švęs gegužės 31, sekmadienį.

Iškilmės prasidės 3 v. popiet Newarko Švenčiausios Jėzaus Širdies katedroje. Seton Hall ra-

dijo stotis, WSOU 89.5 FM, skiria dvi valandas iškilmių transliavimui iš katedros. Komentarus padarys Lietuvių Informacijos Centras.

Mišias koncelebruos du arkivyskupai ir trys vyskupai. Pamokslą angliškai pasakys naujasis Šv. Trejybės lietuvių parapijos administratorius kun. Petras Stravinskas.

Penkios lietuvių parapijos — Bayonnės, Elizabeth, Kearny, Newarko ir Patersono atneš penkias simbolines dovanas.

Kultūrinė dalis ir banketas bus 6 v.v. West Orange, Town and Campus restorare. Bilietus po 30 dol. reikia iš anksto įsigyti. Skambinti 201 686 - 3093. Banketo metu programą atliks solistė Angelė Kiaušaitė, sopranas, tautinių šokių ansamblis "Liepsna", pianistė Frances Covalesky.

SPORTO ŽAIDYNIŲ PRANEŠIMAS

Praeitą savaitgalį, gegužės 16 ir 17, Long Island priemiestyje New Yorku sėkmingai įvyko 37-tos Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės. Jos buvo įdomios ir pilnos įtemptų momentų iki pat paskutinių rungtynių pabaigos. Ypatingo dėmesio buvo vertos vyrų "A" klasės krepšinio baigmės rungtynės, kurias po dvigubo pratęsimo laimėjo New Yorko Lietuvių Atletų Klubo komanda prieš Toronto Aušra, 103 - 93 pasekme. Šios rungtynės buvo gerai pasisekusios žaidynių apvainikavimas ir tinkamas Lietuvos krepšinio pergalės

50 metų sukakties paminėjimo momentas. Apie jas bus dar daug kalbama ir rašoma, bet apie tai plačiau kitą kartą, o šiuo metu tik trumpai paminėsime kitų varžybų pasekmes.

Vyrų "B" klasės krepšinio laimėjo Detroito Kovas, jaunių "A" grupės krepšinio — Chicago Neris, jaunių "C" krepšinio — Hamiltono Kovas.

Vyrų tinklinio pirmenybes laimėjo Chicago Neris prieš Bostono Grandį baigminę žaidmę 3 - 0 rungtynių santykiu, o moterų grupėje I v. Bostonas, II v. New Yorko LAK, III v. Baltimore.

Apie šachmatų, plaukimo ir racquetball pirmenybes dar neturėjome pilnų žinių ir tikimės vėliau apie jas parašyti. Tuo tarpu tik galime pasidžiaugti gerai pavykusiomis žaidynėmis ir įspūdinga New Yorko vyrų pergale, laimint šių metų krepšinio meisterio titulą.

Alg. Š.

Dail. Vytauto Igno grafikos kūrinys — Dainininkė, lino raizginys, sukurtas 1970. Šį paveikslą kaip atviruką išleido BATUN - Baltic Appeal to the United Nations. Išleido ir latvių bei estų dailininkų atvirukus.

BALTU ORGANIZACIJA PRIE JUNGTINIŲ TAUTŲ RENGIA

BALTU FORUMĄ
GLASNOT IR PABALTIJOS KRAŠTAI!
GERA AR BLOGA NAUJIENA?
4:00 - 6:00 val. popiet
Bus galimybės paplėtauti ir atsisalvinti
Forumui auka 5 dol.

Po Forumo

"BALTIC BASH"

Pasilinksminimas
"D.J." polkų ir disco muzika
pardavinėjama atgaiva
(kviečiami 21 metų ir vyresni)
8 v.v. - ???

Viskas vyksta: šeštadienį, gegužės 30 d.
Estonian House
243 E. 34th Street
N.Y., N.Y. 10016

INFORMACIJOS PAS: Indrė Bliskis 718 268-1505, Janė Sirusas 718 699-6672, Anne Treimanis 212 904-0150

Maloniai kviečiame visus dalyvauti
MAIRONIO lituanistinės mokyklos
abiturientų

IŠLEISTUVĖS

IR PASILINKSMINIME

Meninę programos dalį atliks
N.Y. TRYPTINIO šokėjų grupė, vadovaujama
JADVYGOS MATULAITIENĖS

Bufetą ruošia mokinių tėvai.
vadovaujant dešimto skyriaus mamytėms

Šokiams gros **BROLIŲ KEZIŲ** orkestras

Išleistuvės įvyks gegužės 30 d., 6:30 v.v. Kultūros Židinyje.

Jėlimas: suaugusiems — 15 dol., vaikams — 10 dol.

Vietas užsisakyti pas:

N. Naronienę — 516 938-7895

A. Garbauską — 516 694-2471

Taip pat bilietų bus galima gauti ir prie Jėlimo